

ĽUBEĽSKÉ NOVINY

2. polrok 2017

Jubilejný ročník trhov sa uskutočnil 10. decembra 2017 v Kultúrnom dome v Ľubeli. Tieto trhy spoluorganizuje ZŠ s MŠ v Ľubeli, obec Ľubela a Únia žien v našej obci. Množstvo návštevníkov a predajcov spoločne trávili tieto predvianočné chvíle pri výbornom punči od členiek únie a chutných koláčikoch, ktoré upiekli šikovné gazdinky.

Pokračovanie na str. 10

MILÍ SPOLUOBČANIA, ČITATELIA ĽUBEĽSKÝCH NOVÍN,

pred nami sú najkrajšie sviatky roka – Vianoce, čochvíľa sa ocitneme v Novom roku 2018, a v tomto vianočnom období sa často zamyslíme,

zhodnotíme, aký bol ten uplynulý rok. Čo pozitívne nám priniesol a aké sme zažili aj tie menej pekné dni, na ktoré by sme najradšej zabudli.

Aký bol život v našej obci v druhom polroku, čo sa nám podarilo uskutočniť a mnoho iných zaujímavých informácií, sa dočítate na ďalších stránkach Ľubeľských novín. Teší ma, že sa veľmi často koná nejaká kultúrno-spoločenská udalosť, za čo patrí vďaka všetkým ochotným občanom, ktorí obohacujú spoločenský život a prispievajú tým k väčšej súdržnosti a utuženiu vzťahov v našej obci. Veď život v obci neurčuje len starosta a obecné zastupiteľstvo, ale spoločne my všetci, obyvatelia našej Ľubele. Vedenie obce na zasadnutiach obecného zastupiteľstva riešilo hlavne rozvoj obce, bez zadlžovania a úverového zaťaženia, čo je aj prioritou schváleného rozpočtu na rok 2018. V riešení a podaní sú rôzne projekty, tak si spoločne držme palce, aby väčšina z nich vyšla. Úspešní sme boli v oblasti prevencie kriminality, kde nám pred pár dňami schválili dotáciu z Ministerstva vnútra SR na kamerový systém v hodnote 9.000 €. A naopak, výzva na vybudovanie detského ihriska bola Úradom vlády SR zrušená. Detské ihrisko ale plánujeme postaviť cez už schválený príspevok z Miestnej akčnej skupiny. Pokračujeme, i keď je to zložité a zdĺhavé, v procese vybavovania kanalizácie, a tiež výstavbe obecných nájomných bytov. Vytýčených cieľov a plánov je veľa, a ja verím, že sa nám väčšinu z nich zdarne podarí zrealizovať. K tomu si navzájom želajme hlavne pevné zdravie a úprimné priateľské medziľudské vzťahy.

Využime aj blížiac sa vianočné sviatky na načerpanie energie, stíšenie sa a vychutnanie si pokoj v našich rodinách a v kruhu našich blízkych. To Vám želim úprimne a z celého srdca.

Váš

Ing. Erik Gemzický, PhD.
starosta obce

*Nech nás radosť a poslanstvo
Vianoc sprevádza nielen
počas sviatočných dní, ale
v priebehu celého roka
2018, nech nás od seba
nevzdialí technika,
nech nás nerozdelia
vysoké ploty, ale nech
nás spája spoločný
záujem o veci verejné,
lebo obec to sme
my všetci, pre
ktorých je Ľubeľa
domovom!*

redakčná rada
Ľubeľských novín

AKO NA NOVÝ ROK, TAK PO CELÝ ROK...

...toto staré známe príslovie si každoročne pripomíname aj my. Naši predkovia však novoročným zvykom a rituálom pripisovali skutočne veľmi významnú úlohu. Verili, že novoročné obrady vedia odhaliť, čo nás čaká a neminie v budúcnosti, že nás ochránia od nešťastí a možných pohrôm, aj prinesú šťastie či bohatstvo.

Zvyky týkajúce sa nového roka sa spájali s mágiou nového začiatku. Čo všetko dodržiavali na nový rok naši predkovia, prípadne sa tým aj my riadime dodnes?

- Budúcnosť vraj ovplyvňuje prvý človek, ktorý do domácnosti v novom roku vstúpi – nemala by to byť žena, chorý ani starý človek – ideálom je zdravý mladý muž alebo chlapec.
- Na nový rok sa nesmie konzumovať mäso z hydiny alebo zajaca, pretože by šťastie a majetok z domu uleteli či utiekli; odporúča sa jesť bravčovina.
- Symbolom hojnosti bola šošovica (zvyčajne sa dávala pod tanier) a mak (jedlá s makom), ktoré symbolizovali hojnosť a bohatstvo.
- Jedál má byť na stole toľko, aby sa každý mohol najesť dosýta.

- Treba dbať na čistotu obydli, ľudí, zvierat (nedostatočná osobná hygiena sa mala oplatíť sneťou obilia alebo chorobou) – ak bola čistota v domácnosti v prvý deň roka, tak mala ostať po celý budúci rok.
- Na nový rok musí byť všetko v domácnosti na mieste a nič nemôže byť ani požičané – inak by to v domácnosti celý budúci rok chýbalo, alebo by mal človek dlhy po celý nasledujúci rok.
- Vstávať sa na nový rok má skoro, človek má byť v dobrej nálade a mierumilovný – človek by sa mal jednoducho správať tak, ako v celom nasledujúcom roku – platí staré známe: „Ako na nový rok, tak po celý rok“.
- Na nový rok by sa nemalo prať ani vešať bielizeň (hrozilo ťažké zomieranie či dokonca obesenie) alebo zametať von z miestnosti – mohlo sa zmetať iba do rohov (aby sa niekto nevymietol – nezomrel), a tiež sa nemali vynášať z domu smeti.
- Niektorí dokonca dodržiavali aj to, že sa nesmelo ani šiť – kury by totiž neniesli vajcia.
- Ženy chodili do kostola odedé v bielom, čím si mali zabezpečiť úrodu kvalitného ľanu. Niekde v tento deň varili halušky, aby malo obilie veľké klasy.

-mm-

OCENILI FUTBALOVÉ TALENTY. V ĽUBEĽI SA ŽILO ŠPORTOM!

ĽUBEĽA – Sobota 1. júla sa v Ľubeľi niesla v znamení futbalu. Na ihrisku sa stretli vo vzájomnom zápase žiaci Ľubeľe so svojimi rodičmi, ale aj dorast so zrelými pánmi. Na rad prišlo aj udeľovanie ocenení.

Organizátorom Dňa ocenení futbalových talentov bol TJ Partizán Ľubeľe a Obec Ľubeľe. Po odohraní futbalových zápasov odovzdali ocenenia najväčším športovým talentom. Nechýbal ani sprievodný program – prehliadka automobilových veteránov a pre deti boli pripravené aj atrakcie v podobe hradu na skákanie a trampolína, atmosféru dotváral DJ Golias.

V A skupine získal titul najlepší strelca Peter Chorvát a najužitočnejším hráčom sa stal Vladimír Tholt ml. V doraste bol najlepším strelcom Dušan Benčo, najužitočnejším hráčom Peter Kubík a najaktívnejším hráčom sa stal Samuel Holly. Ocenení boli aj žiaci, kde titul najlepší strelca získal Marek Gajdoš, najaktívnejší z tímu bol Samuel Tholt a najaktívnejší bol Dávid Turčiak. Poslednými ocenenými boli futbalisti U13, kormanovci. Medzi nimi bol najlepším strelcom Michal Hazucha, najužitočnejším hráčom bol Richard Rybársky a najaktívnejším bola Petra Hycláková. „Oceniť sme po trojici hráčov z každej kategórie. Chlapci z U13 skončili v Kormanovom pohári na tretej priečke. Chalanom z U15 patrila vo svojej súťaži šiesta pozícia,“ uviedol predseda TJ Ľubeľe, Marian Matejovie.

Pamätne poháre za výkony v uplynulej sezóne odovzdal hráčom starosta obce Erik Gemzický, štátny tajomník Ministerstva vnútra SR Rudolf Urbanovič a predseda TJ Partizán Ľubeľe Marian Matejovie.

Po odovzdaní ocenení prijal v pondelok 3. júla starosta obce Erik Gemzický hráčov z tímu žiakov na obecnom úrade. Slávnostne si prevzali pamätne listy starostu obce za reprezentáciu vo futbale v sezóne 2016/2017.

-lk, foto: I. Kohút, M. Paška-

DIVADELNÝ VÍKEND V ĽUBEĽI. OCHOTNÍCI SA STRETLI NA ĽUBEĽAFESTE

ĽUBEĽA – V piatok 7. júla sa začal IX. ročník festivalu ochotníckych divadiel s názvom Ľubeľafest 2017. Na javisku sa vystriedali herci z piatich divadelných súborov z Liptova, ale aj Oravy či Podpoľania. Návštevníci si tak mohli pozrieť rôzne dramatické žánre.

Ľubeľafest sa už v obci stal tradíciou. Organizuje ho Ľubeľské ochotnícke divadlo K. O. Urbana (ĽOD KOU) v spolupráci s obcou Ľubeľa. Festival sa konal v kultúrnom dome, diváci si mohli vychutnať spolu päť predstavení počas dvoch dní a festival svojou účasťou podporil aj Michal Lavrík, prednosta Okresného úradu v Žiline. Piatok sa niesol v ľudovom duchu a po slávnostnom otvorení nasledovalo predstavenie Veľičianskeho ochotníckeho divadla, Bičianka z doliny. Po hercoch z Oravy sa na Ľubeľské javisko postavili ochotníci zo susedných Liptovských Kľačian, ktorí zahrali veselohru Keď sa Marka zaľúbila. „Prvý festivalový deň sme venovali tradičnému divadlu, ako sa to už stalo zvykom. V sobotu potom dostali priestor deti a moderné inscenácie,“ uviedla predsedníčka ĽOD KOU, Kristína Jurščáková.

Sobotné popoludnie bolo venované tým najmenším. Pre deti bol pripravený animačný program a súťaže, ktoré viedla Kristína Jurščáková, Jana Mlynarčíková a najmladšie členky Ľubeľského divadla. Potom sa s Rozprávkou o hlúpej žene deťom predstavili členovia divadla Zelienka zo Zvolena. Program po-

kračoval komédiou S tvojou dcérou nikdy, s ktorou mali premiéru na Ľubeľskom javisku ochotníci z DOS Braxatoris z Krupiny. Záver festivalu už patril divadlu LUNETRDLO z Partizánskej Ľupče. Jaro Janíček uviedol svoju monodrámu s názvom Obvodák. „Program festivalu sme sa snažili vyskladať tak, aby si prišiel na svoje každý divák. Nezabudli sme ani na detičky, ktoré mali zo súťaží a rozprávky veľký zážitok. Veľmi pekne ďakujem všetkým, ktorí svojím kúskom prispeli k tomu, aby bol aj ďalší ročník Ľubeľafestu super. Vďaka patrí samozrejme aj Katke Urbanovej a Janke Obrcianovej, ktoré sa postarali o to, aby sa u nás naši hostia cítili ako doma,“ dodala Kristína Jurščáková.

Budúci ročník Ľubeľafestu bude jubilejný, desiaty, a predsedníčka Ľubeľského divadla prezradila, že program bude výnimočný a už teraz na ňom organizátori začínajú pracovať. „Chcem sa úprimne poďakovať všetkým, ktorí sa každoročne podieľajú na zorganizovaní tohto krásneho divadelného podujatia, ktoré našu obec reprezentuje v rámci Slovenska. Už teraz sa teším na jubilejný desiaty ročník a verím, že bude opäť naplnený výborným programom a bude niečím jedinečný,“ uviedol starosta obce Ľubeľa, Erik Gemzický

-lk, foto: ĽOD-

VARIŤ GULÁŠ PRIŠLO OSEM TÍMOV

5. augusta 2017 prebehol v našej obci už 9. ročník Súťaže vo varení gulášu o putovnú varechu starostu obce, ktorý zorganizovali členky Únie žien Slovenska v Ľubeli. Tento rok nám počasie obzvlášť prialo, na ihrisku v Ľubeli sa zišlo 8 družstiev. Súťažiaci k nám zavítali z rôznych častí Slovenska, najviac zastúpení mal Liptov, no prišli aj zástupcovia z Čiernej Vody, Žiliny či Zlatých Moraviec.

Náladu dotváral DJ Jerry, ktorý sa výborne zhostil aj roly moderátora a vyhlásil tombolu, do ktorej sponzori prispeli viac ako 80 cenami, za čo im patrí naša vďaka. Tento ročník nám spríjemnili aj miestni hasiči, ktorí pre návštevníkov pripravili osviežujúci bazén. Porota bola nekompromisná, hodnotila vzhľad aj

chuť gulášu. Vyhralo družstvo SNS, za ním sa umiestnili zástupcovia z Liptovských Vlách a na treťom mieste skončilo družstvo domácich, pod názvom Majster guláš. Počas sprievodnej akcie pre deti naši najmenší vymýšľali meno ušitému psíkovi, ktorého zhotovila Janka Ošková a bol zároveň výhrou v tejto súťaži.

Veľká vďaka patrí každému, kto prispel k organizácii tohto nádherného, no náročného podujatia. Najväčšiu zásluhu na tejto akcii má predsedníčka Únie žien v Ľubeli, Vierka Bubniaková, ktorá ihneď po skončení súťaže začala plánovať 10. jubilejný ročník, ktorý sa budeme snažiť pripraviť vo veľkom štýle.

-em, foto: autor, I. Kohút-

PIETNYM AKTOM SME SI OPÄŤ PRIPOMENULI VÝROČIE SNP

Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Ľubeli a obec Ľubela zorganizovali v nedeľu 27. augusta 2017 tradičný pietny akt pri príležitosti 73. výročia Slovenského národného povstania. Občania, ako aj zástupcovia inštitúcií a organizácií pôsobiach v obci si tak uctili pamiatku padlých a pripomenuli si historický význam SNP aj pre súčasnú dobu. Význam SNP v dejinách Slovenska, osobitne aj v dejinách našej obce, zdôraznili vo svojich príhovoroch aj starosta obce Erik Gemzický, člen Oblastného výboru SZPB Stanislav Morong a členka

výboru ZO SZPB Magdaléna Gejdošová. Prítomní boli informovaní tiež o publikáciách týkajúcich sa SNP, ktoré sú dostupné aj v našej obecnej knižnici, ako aj o plánovanej návšteve obce Kalište. V tejto obci neďaleko Banskej Bystrice sú vysadené stromy na pamiatku 102 slovenských obcí vypálených počas 2. svetovej vojny, a teda aj Ľubele. Ku dôstojnosti spomienkovej akcie prispel miestny spevokol, žiaci tunajšej základnej školy Helenka Hollá a Tónko Kubík, a slávnostné salvy v podaní Miroslava Tomu so synom.

-mm, foto:lk-

KONÁRIK S VELŠICOVOU ROZTANCOVALI SENIOROV

Sobota 7. októbra 2017 patrila v našej obci seniorom, ktorým Jednota dôchodcov Slovenska v Ľubeli v spolupráci s Obcou Ľubela pripravili kultúrny program pri príležitosti októbra – mesiaca úcty k starším.

Kultúrnemu programu predchádzala slávnostná schôdza JDS v Ľubeli, ktorá bola spojená s oslavou jubilantov a pripomenutím si mesiaca októbra ako „mesiaca úcty k starším“.

V zaplnenej sále kultúrneho domu prítomných privítala Jozefka Slavkovská, predsedníčka JDS Ľubela. Na podujatí sa zúčastnil aj štátny tajomník Ministerstva vnútra SR Rudolf Urbanovič, primátor Liptovského Mikuláša Ján Blcháč, ale aj exminister školstva a vysokoškolský profesor Ján Mikolaj. Seniorom sa prihovorel starosta obce Erik Gemzický, ktorý dôchodcom vyjadril úctu a vďaku za ich doterajšiu činnosť: „Úcta, to nie je len plytké slovo, to je pojem, ktorý skrýva v sebe podstatne viac. Treba povedať, že snáď žiadne iné generácie, ako tieto vaše, nedostali toľko úderov od života, a na druhej strane, neodovzdali toľko životnej energie, rodičovskej dobroty a lásky svojim najbližším – svojim deťom či vnukom. Zvlášť dnes, keď sme svedkami úpadku tradičných hodnôt – hodnôt, ktoré ste vy budovali, ktoré ste nám, mladšej gene-

rácii vstúpili do srdca. V dnešnom svete sa vytráca úprimnosť, láska, ale aj hrdosť na našu vlasť, na naše Slovensko. Vy nás ale zastavíte, vrátite späť, aby sme sa zamysleli nad tým, kde je pravý zmysel života, kde sú pravé ľudské hodnoty. Udržiavate nádherné slovenské tradície, čo je veľmi potrebné, lebo nemôže byť všetko iba o internete, televízii a konzumnom živote. Zažili ste krajší spôsob života, v ktorom bolo veľa dobrého a spravodlivého, a to potrebuje naša generácia aj dnes. A čo ma najviac teší je to, že v našej obci je živá a aktívna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska, ktorá vo veľkej miere obohacuje kultúrny kolorit našej obce. Patrí vám, milí seniori, veľké ďakujem. Aj za pomoc pri zorganizovaní dnešného podujatia a verím, že sa takto stretneme aj v nasledujúcich rokoch.“

Po príhovoroch nasledoval kultúrny program, ktorý odštartovala naša seniorská skupina Ľubelanka a vtipné slovo predniesla Hedka Obrcianová. Potom už javisko patrilo speváckym legendám, známych z TV programov Repete, Máji Velšicovej a Karolovi Konárikovi, ktorí doslova rozospievali a aj roztancovali prítomných divákov v hľadisku.

-red, foto: I. Kohút-

KDE BOLO, TAM BOLO...

Prvo-októbrové nedeľné slnečné popoludnie sa v našej obci nieslo v znamení rozprávok. Pozvaní boli všetci, dospelí aj deti, v kočíkoch či peši, aby zažili rozprávkové dobrodružstvo v príjemnom prostredí v areáli Chatky ovocinárov.

Vstupná brána do „Rozprávkového lesa“ bola otvorená pod dozorom pána policajta (Majo V.) a jeho verného psíka (Adka V.). Pri vstupe už čakal Macko Pu (Ivetka J.), aby detičky privítal v krajine rozprávok. Začali sme divadelným predstavením „Ťahal dedko repu“ v podaní našich skvelých Ľubelských divadelníčkov (Sofia M., Kristína J., Eliška O., Kristína T., Petra Č., Lucia K. a malá Emka J.), za čo im patrí veľké poďakovanie, že obetovali svoj voľný čas nacvičovaniu a príprave.

Naši malí účastníci dostali za úlohu vyzbierať stuhy na jednotlivých stanovištiach. Za zvládnutie takejto úlohy ich čakalo milé prekvapenie v podobe šarkanov a červeného jablčka, ktoré im slávnostne odovzdali kráľovná (Erika M.) a kráľ (Dušo H.).

Na prvom stanovišti drobcov čakala veselá Červená Čiapočka (Maťa Š.) a priateľský vlčík (Peťa D.). Správnym priradením stopy k lesnému zvieratku mohli deti získať prvú stužku. Na druhom stanovišti číhala na usmiatu Marienku (Helenka H.) a roztomilého Janka (Samko K.) ježibaba z perníkovej chalúčky (Maja O.). Pomôcť im mohli deti zatriedeným odpadom do správneho koša. Okrem ďalšej stužky si pochutnali aj na sladkom medovníčku. Z tvorivého stanoviska pri medveďovi Mišovi (Eliška Č.) a malej nezbednici Máši (dievčatá Nelka H. a Paulínka O.) si deti odniesli breзовú medailu so stopou vybraného zvieratka, ktorú si sami vyrobili. Rozhýbať svoje telo pribehli malí športovci na štvrté stanovište k myške (Lucka K.) a Zuzke (Eliška O.) z rozprávky o repe. Na piatom stanovisku čakala víla (p. zástupkyňa Nadka B.) so svojou tajomnou skrinkou s prírodninami a vodník (Evka G.), ktorý poštekľil detské nožteky voňavými vankúšikmi. Posledné stanovisko patrilo našim dobrovoľným hasičom (Peter S. Roman J. a Šimon K.), kde malí hasiči a hasičky dostali za úlohu zostreliť vodou z hadice nastavené terče. Svojej úlohy požiarnika Sama sa zhostili na výbornú.

Okrem jednotlivých stanovišť sa malí aj veľkí účastníci mohli dať pomalovať na tvár krásnym dievčatám z Ľadového kráľovstva Elze (p. učiteľka Janka J.) a Hane (Anka Č.). Dobrí piráti (Dana H., Jakub H. a Damián Š.) dohliadali na poklad vo forme tomboly. Tentoraz ho neukradli, len strážili, aby sa dostal do správnych rúk. Pamätné a vtipné fotky z rozprávkového lesa ste si mohli urobiť aj pri zábavnom fotení v lesnom kútiku.

Pitný režim v šenku pripravila Zuzka L. a vonku vineu načapoval Superman (Robo H.). Miňo D. upiekol chutné, chrumkavé hranolky a chuťky na sladké dobroty uspokojila v našej cukrárni Lucia G. Veselú náladu pridávala aj hudba od DJ poľovníka (Jojo Č.).

Na jednotku s hviezdíčkou našu akciu odmoderovala skvelá a dobre naladená pani učiteľka Janka M., ktorá ako vždy nesklamala a rozprúdila krv v našich žilách. Veľké Ďakujem jej patrí nielen za moderovanie, ale aj za pomoc a užitočné rady pri spoluorganizovaní akcie „Kde bolo, tam bolo.“

Srdečne ďakujeme všetkým, čo sa zúčastnili našej akcie: takmer 200 účastníkom, rozprávkovým bytostiam, dobrovoľníkom a desiatke sponzorov. Špeciálne ďakujeme obci Ľubela a Liptovské Kľačany, že podporili takéto podujatie v našej obci. Taktiež ďakujeme aj predsedovi Slovenského zväzu záhradkárov p. Kubíkovi, ako aj ostatným členom za umožnenie a sprostredkovanie akcie na chatke. Poďakovanie patrí nielen za sponzorské dary, ale aj mnohé milé slová po absolvovaní podujatia. Zo zisku z akcie budú mať radosť naši malí škôlkari.

Tešili sme sa veľkej návštevnosti a veríme, balón šťastia, ktorý sme vypustili spolu s deťmi prinesie všetkým nielen šťastie, ale je aj symbolom, že sa o rok opäť stretieme.

- Mgr. Eliška Čomová,
PhD., foto: autor-

POMOC PRE NÁŠHO SPOLUOBČANA

Starosta obce Erik Gemzický požiadal akciovú spoločnosť SEPS v auguste t. r. o finančný dar pre nášho spoluobčana Ľubomíra Kubíka ako sociálnu pomoc na nákup vybavenia interiéru. Tento dar bol starosta obce spolu s predsedníčkou Kultúrno-školskej a sociálno-zdravotnej komisie Marianou Magerčiakovou odovzdať v pondelok 23. októbra 2017 do rúk dlhoročnej opatrovatelky nášho bezvládneho spoluobčana, ktorou je jeho švagriná Milka Kubíková. Je obdivuhodné, že spolu s manželom Ivanom – Ľubkovým bratom – vynakladajú nemalé úsilie na to, aby Ľubko mohol zostať doma a nemusel byť umiestnený v žiadnom zo zariadení sociálnej starostlivosti, za čo je on vďačný. Veríme, že aj prostredníctvom tohto daru sa u Ľubka zlepšia životné podmienky a kvalita starostlivosti, ku zlepšovaniu ktorých prispievajú aj niektorí naši spoluobčania, ktorých si Kubíkovci veľmi vážia.

-red-

VYUŽILI POSLEDNÚ ŠANCU

Členky MS SČK v Ľubeli menovite Emília Kubíková, Dana Mihalovičová, Vlada Mrvová, Zdenka Budveselová, Jana Kováčová, Heda Obrcianová a Mária Kubíková využili posledné pekné dni na brigádu pri hrabaní lístia v areáli zdravotného strediska a priľahlého parku. Brigáda sa uskutočnila dňa 8. novembra 2017. Škoda len, že nízka účasť členiek a skracujúci sa denný čas neumožnili brigádnikom vyhrabať lístie z celého parku. I touto cestou sa chcem poďakovať zúčastneným členkám za odvedenú prácu, pretože podstatná časť lístia bola uprataná a tak jarná brigáda bude o to radostnejšia.

- Mária Kubíková, predsedníčka, foto: autor -

MIKULÁŠ S PRVOU POMOCOU

Už po druhýkrát sa Mikuláš v Ľubeli niesol v znamení prednášky o poskytovaní prvej pomoci. Hoci podľa vzoru svätého Mikuláša sa v tento deň obdarúvajú predovšetkým deti sladkosťami alebo balíčkami, členky výboru MS SČK v Ľubeli sa rozhodli už po druhýkrát „obda-

rovať“ svojich spoluobčanov prednáškou o poskytovaní laickej prvej pomoci. Účastníci tejto milej akcie si mohli obohatiť svoje vedomosti a zručnosti z oblasti prvej pomoci pri rôznych náhlych stavoch a pri autonehode. Prijemným spestrením akcie bolo malé občerstvenie aj podobe vianočného punču.

Vzdelávanie sa alebo opakovanie postupov laickej prvej pomoci je dôležité, lebo je dokázané, že až v 75% prípadov je prvá pomoc poskytovaná našim najbližším, s ktorými trávime najviac času. Žiaľ, často je prvá pomoc poskytnutá nesprávne, alebo nie je poskytnutá vôbec, lebo väčšina ľudí nevie, čo má pri rôznych náhlych stavoch robiť. Preto dúfame, že viacerí spoluobčania – aj z mladších vekových kategórií – budú motivovaní k absolvovaniu prednášky v budúcom roku.

-mm-

10. ROČNÍK VIANOČNÝCH TRHOV V ĽUBELI

Popoludnie nám spríjemňoval DJ Goliaš. Pripravených bolo 18 stánkov, v ktorých si určite každý návštevník niečo našiel. Tento ročník obohatila aj tvorivá dielnička pre deti, kde si mohli vytvoriť tričko, prípadne vytepať vlastný šperk. Rodičia a priatelia našej školy tradične prispeli množstvom cien do tomboly, hlavnú cenu venovali Kúpele Lúčky, a to pobyt vo wellness a bazénoch pre 2 osoby. Medzi detičky zavítal

aj Mikuláš, rozdal šikovným deťom viac ako 60 balíčkov, pomáhal mu aj čertík a rozprávkové postavičky Elza a Anna. O tanečnú vsuvku sa postaralo súkromné centrum Dotyk. Pod vedením Silvie Martonovej naša žiačka, Shanon Kamhalová, predviedla svoje tanečné umenie. Ďakujeme všetkým, ktorí túto krásnu akciu pripravili a tešíme sa na budúci ročník.

-em-

OBNOVENÁ KAPLNKA

Je potešujúce, že v poslednom období u nás na Slovensku mnohí aktivisti, nadšenci snažia sa zveľadiť či obnoviť dedičstvo našich predkov. Aj členovia Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v Ľubeli sa rozhodli, že obnovia chátrajúcu kaplnku na „jamešianskej“ strane v blízkosti starého cintorína. V jarných mesiacoch pred olistením košatej lipy pod odborným dohľadom Jaroslava Štěcha sa opíli ovisajúce konáre, ktoré zasahovali do kaplnky. Po vykosení okolia kaplnky členky JDS vyhrabličkovali a vyčistili celé okolie, kaplnka dostala novú omietku, nový náter, ako aj vyrovnané, opravené a nanovo natreté zábradlie. Upravená bola aj klenba umiestnenia Panny Márie a vymenené rozbité sklo na dvierkach. Pri kaplnke boli zhotovené a zabudované nové lavičky. Kaplnka opeknela, dostala nový šat a spolu s upravenou lipou predstavuje krásny kút našej obce.

Členovia JDS Ľubela s radosťou pozývajú našich občanov, aby sa zastavili pri obnovennej kaplnke, posedeli na lavičke, predniesli svoju modlitbu ku Kristovi a Panne Márii, pokochali sa okolitou krásnou prírodou, veď pohľady na Malinô Brdo nad Ružomberkom, Chočské pohorie s vrchom Choč, Západné Tatry, Baranec, Žiarska vidla, Suchý vrch a hlavne náš národný vrch Kriváň, musí potešiť každého, kto má rád prírodu. Miesto pri kaplnke poskytuje tiež nádherný pohľad na hrebeň Nízkych Tatier s dominantným druhým najvyšším vrchom Nízkych Tatier Chopkom (2024 n.m.).

Práca na obnovení kaplnky sa začala 16. 3. 2017 a bola ukončená 8. 8. 2017.

„Chcem poďakovať za našu organizáciu a vlastne za celú obec hlavne členom Stanislavovi Cabalovi a Vladimírovi Magerčiakovi, ktorí s veľkým nadšením odpracovali pri tejto kaplnke veľa, veľa hodín, ale tiež Jaroslavovi Štěchovi pri odbornom opilo-

vaní lipy, Petrovi Slavkovskému a Stanislavovi Obrcianovi. Ďakujem členkám, ktoré tiež odpracovali veľa hodín, vyčistili, vymaľovali a vyparádili našu kaplnku, a to členky Stázička Kanderová, Martuška Turčiaková, Hedka Obrcianová a Erka Urbanová. Kaplnka dostala aj novú sošku Panny Márie a zo západnej strany kríž“ vyjadrila svoju spokojnosť predsedníčka ZO JDS Jozefka Slavkovská.

V krásny slnečný deň 13. augusta 2017 o 15,30 hod. keď už naša kaplnka žiarila čistotou, bola posvätená vdp. Ladislavom Čurilom. Poďakovanie patrí všetkým občanom, ktorí prišli na toto posvätenie, vďaka pánu starostovi Ing. Erikovi Gemzickému, zástupcovi starostu Bc. Petrovi Slavkovskému za ich prítomnosť, ktorá nás potešila.

Chcem sa poďakovať za našu organizáciu manželom Anke a Martinovi Hrnčiarovcom za krásnu finančnú pomoc. Dúfame, že táto kaplnka bude robiť radosť, ale bude aj tichým miestom pre odpočinok nielen našim občanom, ale aj okoloidúcim turistom.

*-Stanislav Cabala,
Jozefína Slavkovská-*

ČINNOSŤ MLADÝCH ZDRAVOTNÍKOV NA ZŠ S MATERSKOU ŠKOLOU V ĽUBEĽI

Letný detský tábor – zdravotná súťaž (rok 2016)

Výchova mladých ľudí k ochrane vlastného zdravia a poskytovaní prvej pomoci trpiacim je súčasťou hlavného poslania Červeného kríža (ČK) – pomáhať každému, kto sa ocitne v núdzi. Toto poslanie nám pomáhajú naplňovať aj učitelia – často členovia ČK na jednotlivých stupňoch škôl. Výnimkou nie je ani ZŠ s MŠ Ľubelňa. Pod vedením učiteľov získavajú žiaci vedomosti, ale aj zručnosti v poskytovaní prvej pomoci, a tieto si môžu overiť na rôznych súťažiach, ktoré organizujú Územné spolky SČK.

Zdravotnícke krúžky pracujú už viac ako 40 rokov i na našej škole. Z dostupných materiálov školy sa dozvedáme, že už v školskom roku 1974/1975 pracovala na škole školská organizácia Červeného kríža, ktorá pripravovala žiakov I. a II. stupňa na okresné súťaže mladých zdravotníkov. Začiatky prípravy mladých zdravotníkov na ZŠ v Ľubelni sú spojené s pani učiteľkou Ľubou Vlnieškovou.

V 80-tych rokoch pracoval na škole zdravotný krúžok pod vedením p. učiteľky Judity Valigurovej. V školskom roku 1983/1984 v okresnej súťaži získal 4. miesto, o rok neskôr postúpil krúžok mladých zdravotníkov do celoslovenského kola. Členka krúžku Jana Droppová – žiačka 7. ročníka, získala v poznávaní liečivých rastlín 1. miesto. V školskom roku 1984/1985 naši mladí zdravotníci opäť zabodovali a získali v okresnom kole súťaže 2. miesto.

V druhej polovici 80-tych rokov sa k p. učiteľke Valigurovej pripojila aj p. učiteľka Elena Vrbenská a krúžok mladých zdravotníkov pracoval na I. aj II. stupni. A opäť úspešne. V školských rokoch 1986/1987 – 4. miesto v súťaži, 1987/1988 účasť oboch družstiev a zisk dvoch 3. miest, 1989/1990 1. miesto v obvode a 4. miesto v okresnom kole.

Naším mladým zdravotníkom sa darilo aj v 90-tych rokoch. K už spomínaným pedagógom sa pridala na I.

stupni p. uč. Daniela Bruncková. Pravidelne sa zúčastňovali obvodných a okresných súťaží a ich umiestnenie nebolo horšie ako 5. miesto.

Súčasťou prípravy mladých zdravotníkov boli i odborné prednášky a besedy na aktuálne zdravotnícke témy, ktoré pripravovalo vedenie školy a naša miestna organizácia. Išlo napríklad o besedu o význame darcovstva krvi (K. Urbanová), beseda o správnej výžive s detskou lekárkou MUDr. Droppovou, so ženským lekárom MUDr. Halkom a podobne.

Úspešný bol aj školský rok 1994/1995, kedy hliadka mladých zdravotníkov (II. stupeň) zvíťazila v okrese a na kraji obsadila 5. miesto. Žiaci 7. ročníka pod vedením p. uč. Valigurovej úspech zopakovali v školskom roku 1995/1996 a obsadili 3. miesto v okrese. V školskom roku 1997/1998 mladí zdravotníci (I. stupeň) v okresnej súťaži zvíťazili, v roku 1998/1999 mladí zdravotníci I. aj II. stupňa v okresnom kole zvíťazili a v rámci kraja zdravotná hliadka (II. stupeň) obsadila 4. miesto.

Po odchode pani učiteľky Valigurovej na iné pracovisko sa prípravy mladých zdravotníkov popri už ostrieľanej p. uč. Vrbenskej ujala pani uč. Mária Cabalová. Mladí zdravotníci boli po teoretickej aj praktickej stránke opäť dobre pripravení, čoho dôkazom boli umiestnenia v súťažiach. V roku 2000/2001 víťazstvo v okrese a 3. miesto v kraji získala zdravotná hliadka mladých I. stupeň pod vedením p. uč. Vrbenskej, II. stupeň pod vedením p. uč. Cabalovej obsadil 1. miesto v okrese a 6. miesto v kraji, v roku 2001/2002 I. stupeň na okresnej súťaži 2. miesto, v regionálnom kole 2. miesto, II. stupeň v okresnom kole 3. miesto.

V roku 2000 sa škola zapojila do projektu „Škola podporuje zdravie“. Projekt si kladie za cieľ poukázať na správne hygienické návyky v osobnom živote,

Ukážky prvej pomoci na výročnej hodnotiacej schôdzi MS SČK (rok 2017)

Letný detský tábor

viest žiakov k správnej životospráve, zdravému životnému štýlu a účelnému využívaniu voľného času, v rámci zdravého stravovania venovať väčšiu pozornosť príprave jedál s využitím ovocia a zeleniny.

V tomto období pracovali s mladými zdravotníkmi okrem p. učiteľky Vrbenskej aj pani učiteľky Kotýková, Kádarová a Mlynarčíková.

V súťažiach sa mladým zdravotníkom darilo aj naďalej. V školskom roku 2004/2005 zdravotná hliadka mladých I. stupeň obsadila v okresnej súťaži 2. miesto, v regióne 1. miesto a v krajskom kole 2. miesto. Žiaci II. stupňa obsadili 3. miesto v okrese a 2. miesto v regionálnom kole.

V školskom roku 2004/2005 zorganizovala ZŠ v spolupráci so SČK Územným spolkom Liptov Dni športu – účelové cvičenie prvej pomoci a branný kurz pre žiakov, na príprave a realizácii ktorého sa podieľala aj členka nášho miestneho spolku p. Eva Antolová.

Od roku 2009 vedie zdravotný krúžok na škole pani učiteľka Anna Karellová, členka nášho miestneho spolku SČK. Jej cieľom je naučiť deti poznať históriu Červeného kríža, získavať teoretické zdravotnícke vedomosti a tieto potom uplatňovať v praxi pri poskytovaní prvej pomoci. V krúžku pracuje cca 20 detí vo veku 7 až 13 rokov. Vyvrcholením ich snaženia býva účasť na súťaži mladých zdravotníkov v rámci okresu. A naši mladí zdravotníci sa medzi súťažiacimi opäť umiestňujú na popredných miestach – v roku 2010/2011 na 3. mieste, 2011/2012 na 3. mieste a v roku 2012/2013 na 1. mieste v okresnej súťaži.

Od roku 2013 dodnes pracuje pri škole pod vedením p. učiteľky Anny Karellovej krúžok mladých zdravotníkov (žiaci I. stupňa) v rámci školského klubu detí (ŠKD). V školskom roku 2015/2016 v rámci letnej prázdninovej činnosti ŠKD bol zorganizovaný letný tábor, v náplni ktorého bola aj zdravotnícka príprava, a to poskytovanie prvej pomoci pri rôznych úrazoch v prírode.

Naše poďakovanie patrí vedeniu ZŠ s MŠ Ľubelňa, ktorá vytvára priaznivé podmienky k tomu, aby sa

deti mohli realizovať aj v oblasti zdravotníckej výchovy, ale vďaka je potrebné adresovať predovšetkým pani učiteľkám za ich trpezlivosť a vynaložené úsilie pracovať s deťmi. A dôkazom toho, že ich práca je úspešná, sú výsledky, ktoré dosahujú žiaci našej školy v súťažiach hliadok mladých zdravotníkov.

Zdroj: podkladové správy

a dostupné materiály ZŠ s MŠ v Ľubelni

Mgr. Mária Kubíková, predsedníčka MS SČK v Ľubelni

Foto: A. Karellová

VÝBER Z JESENNÝCH AKTIVÍT ZŠ S MŠ ĽUBEĽA

Základná škola s materskou školou Ľubelňa v spolupráci s obcou Ľubelňa usporiadala dňa 29. septembra 2017 v poradí 17. ročník Behu o pohár starostu obce. Nádherné počasie využilo 115 bežcov, ktorí súťažili v siedmich kategóriách. Pre víťazov na 2. a 3. mieste boli pripravené medaily a prví v kategóriách boli odmenení pohármi. Víťazmi jednotlivých kategórií boli: Michal Vyšňan, Dávid Bolibruch, Klaudia Krúpová, Petra Hycláková, Tobias Tomčík, Lucia Miheľíková a Tomáš Lovich.

Dňa 17. októbra 2017 si žiaci 8. a 9. ročníka pripomenuli udalosti spojené so Slovenským národným povstaním návštevou Múzea SNP v Banskej Bystrici. Expozícia s názvom „Slovensko v protifašistickom hnutí odporu Európy v rokoch 1939-1945“ prezentuje rozhodujúce politické, vojenské a spoločenské udalosti histórie Slovenska v kontexte s dejinami Európy v rokoch 1918-1948. Je tematicky, obsahovo aj materiálno najrozsiahlejšou expozíciou Múzea SNP.

Turistické vychádzky, ktoré sa stali už jesennou tradíciou školy, sa uskutočnili 18. októbra 2017. Deviataci absolvovali jesennú vychádzku do Jasnej v Nízkych Tatrách. 8. ročník spoznal trasu k Popradskému plesu, oddýchli si pri chate pri Popradskom plese a cestou späť neobišli ani Symbolický cintorín pri Popradskom plese, kde sú na pamiatku obetiam Vysokých Tatier umiestnené pamätné tabule. Siedmáci zavítali do

Žiarskej doliny, v ktorej cieľom bola Žiarska chata. 6. ročník spoznal krásu Kvačianskej doliny. Žiaci cestou videli prírodný útvar zo skál nazvaný Jánošíkova hlava, na mieste zvanom Kobyliny nahliadli do kaňona Kvačianky, navštívili mlyn a pílú v časti Mlyny Oblazy a tiež si odbehli k Ráztockému vodopádu. 5. ročník navštívil archeologické múzeum Havránok, kde spoznávali dávnu históriu keltského obyvateľstva na Liptove.

9. november 2017 na pôde našej školy patrilo vode. Thomas Puskailer a Ondrej Antálek v ich eko-výchovnom koncerte nás previedli cestou jej zrodu na planéte Zem, putovaním od prameňa k ústiu, jej kolobehu a významu pre človeka. Tento interaktívny program so súťažami, kvízom, eko-pesničkami a krátkymi videami so známymi osobnosťami šoubiznisu bol príjemným spestrením každodenného školského života. Všetci sme svoje vedomosti obohatili o nové poznatky. Napríklad, že na výrobu jedného mobilného telefónu potrebujeme 1 000 litrov vody a výroba jedného trička spotrebuje dokonca až 2 900 litrov vody. Z celého koncertu, ako aj z autogramiády na záver, si žiaci odniesli neopakovateľné zážitky.

Žiaci 8.A triedy a 8 žiakov 9. ročníka 21. novembra 2017 navštívili a absolvovali prehliadku vo Viedni v Erste Financial Life Park, venovanú téme finančná gramotnosť. Na ploche 1500 m² bola pre žiakov pripravená interaktívna výstava plná kvízov a možností dozvedieť sa niečo viac o svete financií. Každý žiak dostal pri vstupe k dispozícii tablet, pomocou ktoré-

ho prechádzal jednotlivými časťami expozície. Mali možnosť testovať sa, skúšať a získať nové vedomosti. Vstup do múzea sme získali zdarma ako jedna z 12 škôl zo Slovenska. Žiaci boli s exkurziou veľmi spokojní a domov sa vrátili plní nezabudnuteľných dojmov a zážitkov.

29. novembra 2017 sa v školskom klube detí stretli deti, mamičky a pani vychovávateľky na tvorivej vianočnej dielničke. Tvorivých nápadov bolo veľa, a tiež aj chuti ich zrealizovať do pekných vianočných ozdôb. Výsledky ich spoločnej práce boli prezentované na vianočných trhoch v Kultúrnom dome v Ľubeli. Počas mesiacov október a november 2017 sme realizovali projekt „Misia modrá planéta s Kozmixom“ so žiakmi 3. A triedy. Hra rozvíjala vedomosti, kreativitu a naučené zručnosti v oblasti environmentálnej výchovy. Kombinácia vzdelávacej hry a zaujímavých aktivít je dobrý mix na vzbudenie záujmu žiakov o nové poznatky a skúsenosti. Cieľom hry bolo vytvorenie novej základne na „modrej planéte“. Počas celého trvania projektu žiaci získavali od učiteľa kredity, za ktoré si kupovali časti základne. Po určitom čase dostal každý tím na starosť jednu enviromisiu, ktorú museli na svojej základni splniť. Projekt spájal aktivity v škole a v teréne s kreatívnou hrou a interaktívnymi cvičeniami. Je tiež ukážkou inovatívneho vyučovania, ktoré je pre žiakov motivujúce a zábavné.

Mgr. Iveta Kališová

NAŠE ZDRAVIE

Kardiopulmonálna resuscitácia (KPR)

Kardiopulmonálna resuscitácia (KPR) alebo srdcovo-plúcne oživovanie je súbor postupov alebo norma určujúca sled činností prvej pomoci u osoby v bezvedomí, ktorá nemá pulz a nedýcha. Postupy KPR sú koordinované Európskou resuscitačnou radou (ERC).

Súčasti KPR sa označujú písmenami ABC, pričom:

- A (airways) – znamená zabezpečenie priechodnosti dýchacích ciest,
- B (Breath) – označuje umelé dýchanie,
- C (Circulation) – zahŕňa nepriamu masáž srdca.

Nepriamou alebo vonkajšou masážou srdca sa zabezpečuje okysličovanie mozgu. Takouto masážou nie je však možné zabezpečiť opätovný návrat funkcií srdca. Bunky mozgu sú najcitlivejšie na nedostatok kyslíka a už po 4 – 5 minútach po zastavení srdcovej činnosti a dýchania dochádza k ireverzibilnému (nenávratnému) poškodeniu mozgových buniek. Každou minútou klesá šanca na prežitie postihnutého o 10 – 15 %. Postupy KPR sa odlišujú u dospelých a u detí.

Pri KPR dospelého človeka je postup nasledovný:

- zisti, či je postihnutý v bezvedomí (reakcia na oslovenie, manipuláciu, bolestivý podnet), ak je v bezvedomí a nereaguje
- zakrič o pomoc
- spriechodni dýchacie cesty (podvihnutie sánky, mierny záklon hlavy, pootvorenie úst)
- ak sa neobjaví normálne dýchanie, tak zavolaj rýchlu zdravotnícku pomoc (112 alebo 155)
- realizuj 30 kompresíí (stlačení) hrudníka
- pokračuj v pomere 2 : 30 (2 umelé vdychy a 30 stlačení hrudníka) až do príchodu záchranárov
- Pri KPR dieťaťa sa postupuje takto:
- zisti, či je postihnutý v bezvedomí (reakcia na oslovenie, manipuláciu, bolestivý podnet), ak je v bezvedomí a nereaguje
- zakrič o pomoc
- spriechodni dýchacie cesty (podvihnutie sánky, mierny záklon hlavy, pootvorenie úst)
- ak sa neobjaví normálne dýchanie, tak realizuj 5 úvodných umelých vdychov
- ak dieťa naďalej nereaguje, pokračuj v KPR v pomere 30 : 2 (30 stlačení hrudníka a 2 umelé vdychy)
- po 1 minúte KPR zavolaj rýchlu zdravotnícku pomoc – 112 alebo 155)

Pri zabezpečení priechodnosti dýchacích ciest realizujeme okrem podvihnutia sánky, mierneho záklonu hlavy a pootvorenia úst, aj vyčistenie ústnej dutiny (z úst odstraňujeme viditeľné voľné cudzie telesá – napríklad vývratky, zubná protéza, žuvačka a podobne), a následne opäť skontrolujeme prítomnosť dýchania. Základnú KPR začneme vždy, ak je postihnutý v bezvedomí (nereaguje, nehýbe sa) a po spriechodnení dýchacích ciest sa neobjaví dýchanie (t. j. dýchanie necítíme, nepočujeme, ani nevidíme zdvíhanie hrudníka).

Kontrola prítomnosti dýchania (zdroj: www.infakt.sk)

Umelý vdych má byť pomalý rovnomerný vdych do úst postihnutého v trvaní 1 – 1,5 sekundy, ktorý spôsobí viditeľné zdvihnutie hrudníka. U detí na začiatku resuscitácie realizujeme 5 umelých vdychov, resuscitáciu u dospelých začíname 30 stlačeniami hrudníka. Umelé dýchanie môžeme robiť z úst do úst (u dospelých a väčších detí), z úst do úst aj nosa súčasne (malé deti a novorodenci), z úst do nosa (keď nie je možné realizovať umelé dýchanie do úst, napr. z dôvodu krvácania v ústach), z úst do tracheostómie (t. j. umelý vývod priedušnice).

Umelé dýchanie pri KPR (zdroj: www.infakt.sk)

Pre dosiahnutie efektívneho stláčania hrudníka pri KPR je nevyhnutné postihnutého umiestniť na tvrdú podložku. U detí realizujeme stláčanie hrudníka v dolnej tretine hrudnej kosti, u dospelých stláčame v strede hrudnej kosti, pričom hrudník má pri stlačení poklesnúť asi o 1/3. U malých detí stláčame hrudník 1 – 2 prstami, u väčších detí dlaňou 1 ruky a u dospelých dlaňami oboch rúk. Frekvencia stláčania má byť 100 stlačení za 1 minútu.

Stláčanie hrudníka pri KPR (zdroj: www.infakt.sk)

Postihnutého v bezvedomí neúrazového pôvodu je vhodné, najmä v prípade hroziaceho vracania, uložiť do stabilizovanej polohy, v ktorej bude umiestnený až do príchodu profesionálnych záchranárov.

Stabilizovaná poloha (zdroj: www.infakt.sk)

Zdroj: Köpl, J.: Všeobecné zásady prvej pomoci a fyziologické poznámky. Bratislava: Slovenský Červený kríž, 2004.

-mm-

SLUŠNE NA CESTÁCH

Vodič, chodec, bicyklista alebo iný účastník cestnej premávky – jednoducho každý z nás má už nejakú negatívnu skúsenosť z našich ciest. Je to následok disproporcie medzi rastúcou frekvenciou premávky a cestnou sieťou, ktorú máme v súčasnosti k dispozícii. V uvedených intenciách zdôvodňujú rastúci trend egoistického správania a konania v cestnej doprave, ktoré v stále väčšom rozsahu prerastá až do agresivity, takmer všetky analýzy a štúdie odborníkov z odborov rozvoja dopravy, sociológie, psychológie a iných vedných disciplín.

Dobudovanie diaľnic, rekonštrukcie či rozšírenie ciest I. až III. triedy, sú skutočne tým čarovným prútikom, ktorého použitím vrátime za volanty, riadidlá či na prechody pre chodcov opäť človeka v jeho humánnej podstate, človeka rešpektujúceho všetky morálne zásady a etické princípy, ktorého ho v rámci živočíšnej ríše robia výnimočným? Alebo je to len argument, ktorý má za úlohu sústrediť pozornosť na relatívne jednoduché riešenia, ktoré možno dosiahnuť vyčlenením adekvátnych zdrojov?!

Faktor vyššej frekvencie premávky má nesporne podiel na raste nervozity a stresovej záťaže pri pohybe na našich cestách. Príčiny sú všeobecne známe. Opatrenia, pokiaľ sú vôbec prijímané, sú neúčinné až kontraproduktívne. Osobný automobil už nie je dlhodobým majetkom rodiny, ako bol vnímaný ešte pred niekoľkými desaťročiami. Stal sa bežným a stále viac dostupným tovarom spotrebného charakteru. Nástrojom umožňujúcim rýchlu a hlavne nezávislú prepravu posádky vozidla na miesto určenia. Jeho využívaním nie sme nútení podriaďovať sa časovým a priestorovým limitom, ktoré sú charakteristické pre prostriedky verejnej dopravy. Vymoženosť, ktorá vo svojom dôsledku znamená, že nie je výnimkou, keď v štvorčlennej rodine sú dve alebo viac osobných motorových vozidiel. Dopravní experti poukazujú na jeden z významných výstupov vykonaných analýz, ktorým je záver, že hustota premávky narastá aj vplyvom nízkeho obsadzovania vozidiel. Stále viac posádok osobných aut pozostáva len z osoby vodiča.

Ak k tomuto negatívnemu vývoju prirátame ďalšie zmeny ekonomických vzťahov a spotrebiteľského správania, realita nárastu počtu vozidiel na cestách v SR o 50% za dekádu v rozpätí rokov 2006-2016, nemôže byť nijako prekvapivým ukazovateľom. V rozhodujúcej miere k nemu prispela forma distribúcie a zásobovania obchodných a iných prevádzok. Na rozdiel od minulosti, keď jedným nákladným vozidlom bola obchodná prevádzka uspokojená dodáv-

kou všetkých druhov objednaných tovarov minimálne na niekoľko dní, v súčasnosti nie je výnimkou, že každá tovarová položka je prepravovaná samostatným dopravcom. Len táto skutočnosť znamená niekoľkonásobne vyššiu cirkuláciu vozidiel na cestách. Spojením s rozvojom tzv. e-shopov (elektronických on-line obchodov), z ktorých si rodina spravidla samostatne objednáva každú vybranú položku a tá je pochopiteľne aj samostatným kuriérom doručovaná, je preťaženie cestnej siete prirodzenou daňou za dosiahnutý životný štandard.

Nielen jednotliví spotrebitelia však prispievajú k rastúcej premávke, a tým aj zhoršeným vzťahom medzi skupinami či jednotlivcami v cestnej doprave. Znižovanie nákladov na zásoby a dodávky tovarov v správnom čase na správne miesto, v požadovanej kvalite a akceptovateľnej cene v súlade s pravidlami fungovania trhu, spôsobuje zásadný odklon od železničnej dopravy a preferovanie nákladných motorových vozidiel. To už nie je len problém rastúceho počtu vozidiel na cestách, tak ako ho ovplyvňuje aj rad predchádzajúcich faktorov. Tieto skutočnosti kumulovane prispievajú tiež k predčasnej devastácii cestnej infraštruktúry a nezvratným škodám na životnom prostredí.

Žiaľ, je len veľmi nereálne predpokladať, že prijatím účinných opatrení a zmien v uvedených hospodárskych procesoch a spotrebiteľskom správaní, ktoré by pomohli znížiť počet vozidiel na cestách, by okrem ekologických efektov a pozitív v zrýchlení dopravy a bezpečnosti na cestách, dospeli ku zásadnej kultivácii vzťahov na slovenských cestách.

V tomto zmysle si treba uvedomiť, že problém vytvárania cestných kolón spôsobený hustotou premávky, nedokonalosti v kvalite ciest, či pre mnohých nepochopiteľné obmedzenia plynúce s pravidlami cestnej premávky, nie sú len špecialitou Slovenskej republiky. Sú s nimi konfrontovaní aj účastníci cestnej premávky v iných štátoch Európy a sveta odkiaľ prichádzame nadšení a obohatení poznáním, že na cestách môže byť aj všetko inak než stav, ktorý vnímame ako všednú slovenskú realitu.

Všetko to, čo s takým elánom prezentujeme svojmu okoliu v podobe zážitkov doslova zo zahraničných ciest, nie je potrebné len interpretovať, ale prakticky aplikovať do nášho konania a správania nielen na slovenských cestách, ale aj mimo nich.

Stačí, keď na vozovkách našich miest, rovnako ako vodiči v Prahe, Berlíne, Paríži či vo Viedni, sa prestaneme pasovať do roly pánov ciest. Ospravedlňovanie

nezastavenia pred prechodom pre chodcov z dôvodov pracovného vyťaženia je len slabou výhovorkou prekrývajúcou nedostatok empatie, tolerancie hraničiacej veľakrát s neokróchanosťou až hulvátstvom. Len ťažko nám nezainteresovaní návštevníci mesta uveria, že v Mikuláši žijeme hektickejší život ako obyvatelia spomínaných veľkomiest.

Stačí, keď si v nekonečnej kolóne na hlavnej ceste uvedomíme, že stačí jediné priateľské gesto a ignorovaný vodič z vedľajšej cesty sa môže zaradiť pred nás, čo pre nás znamená časovú stratu niekoľkých sekúnd, ale pre neho poznanie, že sa na ceste stretol s človekom. Zistenie, že pre túto skúsenosť nemusí vycestovať za hranice. Skutok, ktorý sa nám vráti, keď slušnosťou infikovaný vodič bude nabudúce ten, čo nás odmení prednostným zaradením sa na hlavnú cestu pri výjazde z dvora, poľnej či vedľajšej cesty.

Stačí, keď ako bicyklista po nočnom snežení sa nebudeme potácať po neupravenej ceste priamo v stope jediného vozidla, ktoré razilo cestu pred nami a prestaneme tak testovať nielen svoje akrobatické schopnosti, ale ohrozovať svoj život, trpezlivosť a zdravie ostatných účastníkov cestnej premávky.

Stačí, ak pochopíme, že chodec na prechode pre

chodcov nemá automaticky prednosť. Chodec nevstupuje do vozovky bez toho, aby reagoval na prichádzajúce vozidlá a ešte vodičov, ktorí dokázali včas odvrátiť realizáciu takejto rafinovanej samovraždy, počastovať vulgarizmami z bohatej klenotnice írečitej slovenčiny doplnených o gestá, ktoré nemá v umeleckom repertoári ani vyhlásený miestny mím.

A tak by sme vo vyratúvaní nedostatkov prameniacich z mentálneho vybavenia našinca pohybujúceho sa na slovenských cestách mohli pokračovať v rozsahu niekoľkých kapitol samostatného tragikomického diela s individuálnou voľbou jeho obsahu aj rozsahu.

Prajme si, aby sme všetci, ktorí v akomkoľvek čase, fyzickej kondícií či duševnom rozpoložení vstupujeme na naše cesty, sme boli nie hercami na javisku, ani súpermi v ringu.

K blížiacim sa vianočným sviatkom, a nielen k nim, si prajme, aby sme dennodenne parafrázujúc slová klasika vracajúc sa domov k našim najbližším mohli konštatovať, že sa nám na ceste podarilo stretnúť človeka. Aby toto poznanie mohli zdieľať všetci, ktorí čo len nakrátko na slovenských cestách – necestách stretli nás.

—sm—

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK CINTORÍNA

Obecné zastupiteľstvo dňa 23. 11. 2017 na svojom zasadnutí schválilo Všeobecné záväzné nariadenie č. 5/2017 o Prevádzkovom poriadku, ktorý upravuje prevádzku pohrebiska v obci, rozsah služieb poskytovaných na pohrebisku a povinnosti nájomcu pri údržbe hrobového miesta. Nariadenie tiež upravuje povinnosti návštevníkov pohrebiska, ako aj nakladanie s odpadom, ktorý sú návštevníci pohrebiska povinní ukladať do zbernej nádoby. Cenník a rozpis služieb tvorí prílohu Prevádzkového poriadku pohrebiska a jeho obsahom je aj finančná čiastka za prenájom obradnej miestnosti v Dome smútku v Ľubeli vo výške 20,- €, použitie chladiaceho zariadenia: 0,30,- €/hodina, prenájom hrobového miesta: jednohrob: 6,- €/10 rokov, dvojhrob 12,- €/10 rokov, urnový hrob 4,- €/10 rokov.

VŠEOBECNÉ ZÁVÄZNÉ NARIADENIA SCHVÁLENÉ V ROKU 2017

Obecné zastupiteľstvo v Ľubeli schválilo na svojich zasadnutiach v roku 2017 nasledovné Všeobecne záväzné nariadenia (VZN):

- VZN č. 1/2017 o podmienkach prideľovania nájomných bytov postavených s podporou štátu,
- VZN č. 2/2017 o podmienkach poskytovania opatrovateľskej služby a o spôsobe určenia a platenia úhrad za opatrovateľskú službu v pôsobnosti obce Ľubela,
- VZN č. 3/2017 Štatút obecného kronikára obce Ľubela,
- VZN č. 4/2017 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Ľubela na rok 2018,
- VZN č. 5/2018 Prevádzkový poriadok pohrebiska na území obce Ľubela.

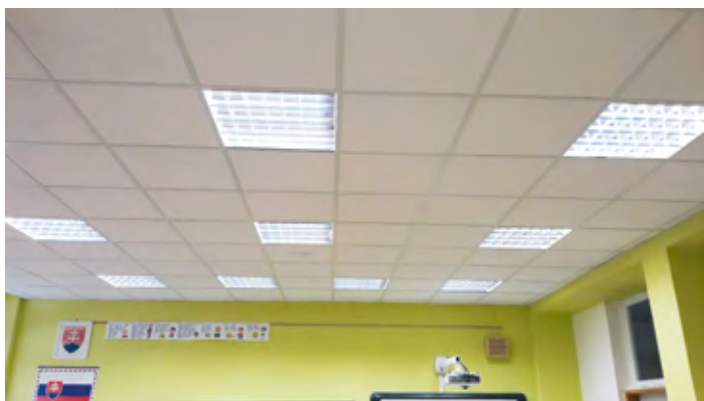
Plné znenie uvedených VZN je dostupné na: <http://www.lubela.sk/sk/rok-2017-2026>.

Obecný úrad v Ľubeli "obsadili Lucie"
z našej základnej školy...

Rekonštrukcia elektroinštalácie v ZŠ s MŠ Ľubela

Začiatku školského roka 2017/2018 predchádzala z dôvodu havarijného stavu v ZŠ s MŠ Ľubela v budove A rozsiahla rekonštrukcia elektroinštalácie a elektrických rozvodov (pôvodná elektroinštalácia nezodpovedala súčasným normám), vymenili sa stropné svietidlá, celá budova bola vymaľovaná. Týmto chceme poďakovať zriaďovateľovi školy - obci Ľubela za ústretovosť a pomoc pri realizácii tejto rekonštrukcie.

Dňa 11. októbra 2017 zasadal celookresný aktív Jednoty dôchodcov Slovenska v Pribyline, na ktorom boli udelené aj ďakovné listy členkám JDS z Ľubely - Amálii Vrbenskej, Amálii Kubíkovej a Helene Humenej za pomoc a dlhodobú spoluprácu v prospech organizácie JDS a v prospech staršej generácie okresu Liptovský Mikuláš.

Hoci našu obec už prikryla snehová pokrývka, stihli sme ešte urobiť pokládku nového asfaltového koberca na ceste za futbalovým ihriskom a vymeniť vchodové dvere na budove zdravotného strediska...

Obecný úrad v Ľubeli 10. novembra 2017 navštívili žiaci 3. triedy s pani riaditeľkou Ivetou Kališovou v rámci výučby vlastivedy. Starosta obce Erik Gemzický im ukázal obecné insígnie, porozprával o činnosti, pôsobení a kompetenciách samosprávy.

Pomocný anjel, n.o. sa z finančných dôvodov rozhodla ukončiť svoju činnosť bezplatného zberu šatstva a textílií na území našej obce (zberný kontajner oproti športovému areálu). Pokiaľ chcete darovať obnosené šatstvo a nevyhadzovať ho, môžete tak urobiť prostredníctvom Slovenského Červeného kríža alebo ďalších charitatívnych organizácií. V budúcnosti budeme hľadať spôsob, ako sa v našej obci vrátiť k zberu šatstva, čo mnohým ľuďom v núdzi pomôže...

Spadnuté zvodidlá a podporný breh vozovky vedľa hlavnej cesty predstavuje vážne nebezpečenstvo. Iniciujeme spoločný postup riešenia tohto havarijného stavu spoločne so Slovenským vodohospodárskym podnikom, Správou ciest ŽSK a Okresným úradom v Liptovskom Mikuláši.

Každoročne si naša obec uctí jubilantov, ktorí sa dožívajú okrúhlych rôčkov od 70 rokov. Tento rok nebolo tomu inak a starosta obce Erik Gemzický spolu s obvodnou lekárkou Elenou Hrbčovou prijali oslávencov na obecnom úrade 16. októbra 2017

Naši dobrovoľní hasiči opäť pomáhali, tentokrát so spadnutými stromami.

foto: M. Paška

VÝSLEDKY VOĽIEB DO ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA:

Obec Ľubeľa:

Počet voličov zapísaných v zoznamoch voličov: **959**

Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: **430**

Účasť voličov v %: **44,83**

Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby predsedu: **338**

Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva: **416**

Poradie na hlasovacom lístku	Meno	Priezvisko	Politický subjekt	Počet platných hlasov	Podiel platných hlasov v %
4	Erika	Jurinová	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	88	26,03
1	Juraj	Blanár	SMER-SD	75	22,18
6	Ján	Mikolaj	SNS	66	19,52
7	Marián	Murín	NEKA	50	14,79
9	Peter	Sagan	ĽS Naše Slovensko	35	10,35
5	Anton	Martvoň	NEKA	20	5,91
2	Peter	Cibulka	NEKA	2	0,59
8	Stanislav	Pirošík	VZDOR, KSS	2	0,59

Poradie na hlasovacom lístku	Meno	Priezvisko	Politický subjekt	Počet platných hlasov	Podiel platných hlasov v %	kandidát
10	Erik	Gemzický	SNS	354	22,50	zvolený
37	Rudolf	Urbanovič	SNS	163	10,36	zvolený
4	Ján	Bíháč	SMER-SD	141	8,96	zvolený
8	Ľubomír	Frič	SMER-SD	108	6,86	
34	Viera	Tomčíková	NEKA	86	5,46	
30	Alexander	Slafkovský	NEKA	49	3,11	
35	Branislav	Tréger	NEKA	49	3,11	zvolený
31	Július	Sokol	SNS	41	2,60	
13	Miroslav	Ilavský	SNS	36	2,28	
12	Tomáš	Hvostík	NEKA	34	2,16	
39	Marián	Vojtik	SMER-SD	34	2,16	
2	Vladimír	Antoška	ĽS Naše Slovensko	33	2,09	
36	Alena	Uličná	SMER-SD	30	1,90	
7	Anna	Dvorščáková	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	28	1,78	zvolený
15	Michal	Jurčí	NEKA	27	1,71	
17	Peter	Jurčo	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	27	1,71	
21	Vincent	Kultán	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	27	1,71	
29	Jozef	Repaský	ŠANCA	27	1,71	
1	Rastislav	Adamčák	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	25	1,58	
26	Miroslav	Neset	SNS	22	1,39	
22	Andrej	Marko	ĽS Naše Slovensko	21	1,33	
9	Patrik	Fuzák	NEKA	19	1,20	
24	Jozef	Michalko	ĽS Naše Slovensko	19	1,20	
14	Roman	Jančí	NEKA	18	1,14	
16	Jaroslav	Jurčo	ĽS Naše Slovensko	18	1,14	
28	Mária	Ragulová	ĽS Naše Slovensko	17	1,08	
3	Jaroslav	Barok	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	16	1,01	zvolený

Okres Liptovský Mikuláš:

Počet voličov zapísaných v zoznamoch voličov: **60 660**

Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní: **19 079**

Účasť voličov v %: **31,45**

Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby predsedu: **18 412**

Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva: **18 726**

Poradie na hlasovacom lístku	Meno	Priezvisko	Politický subjekt	Počet platných hlasov	Podiel platných hlasov v %
4	Erika	Jurinová	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	7 231	39,27
1	Juraj	Blanár	SMER-SD	5 879	31,93
7	Marián	Murín	NEKA	1 844	10,01
9	Peter	Sagan	Naše Slovensko	1 444	7,84
5	Anton	Martvoň	NEKA	988	5,36
6	Ján	Mikolaj	SNS	573	3,11
2	Peter	Cibulka	NEKA	269	1,46
8	Stanislav	Pirošík	VZDOR, KSS	119	0,64

Volebný obvod	Poradie na hlasovacom lístku	Meno	Priezvisko	Politický subjekt	Počet platných hlasov	Podiel platných hlasov v %
Volebný obvod č. 5	35	Branislav	Tréger	NEKA	7 738	39,27
Volebný obvod č. 5	4	Ján	Bíháč	SMER-SD	6 020	31,93
Volebný obvod č. 5	37	Rudolf	Urbanovič	SNS	4 256	10,01
Volebný obvod č. 5	10	Erik	Gemzický	SNS	3 860	7,84
Volebný obvod č. 5	3	Jaroslav	Barok	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	3 686	5,36
Volebný obvod č. 5	7	Anna	Dvorščáková	OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), SaS, KDH, OKS, NOVA	3 656	3,11

Podakovanie:

Milí spoluobčania, chcem využiť aj tento priestor na poďakovanie vám, že ste ma podporili vo voľbách do zastupiteľstva Žilinského samosprávneho kraja. Celkovo som získal 3860 hlasov, k čomu prispela aj silná podpora v našej obci. Vážim si vašu podporu, dôveru a verte, že aj v ŽSK budem vždy hrdý na to, že som rodák a starosta Ľubele. **ĎAKUJEM VÁM!**

Váš Erik Gemzický.

(NE)SPRÁVNE VYUŽÍVANÉ VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ?

Do konca kalendárneho roka nám ostáva ešte niekoľko dní, a preto je tu aj čas na hodnotenie a bilancovanie roka, počas ktorého sme strávili spoločné dni v našej komunite – obci, ktorá napreduje a postupne sa dotvára jej kolorit, k čomu mám tú možnosť prispieť aj ja ako zástupca starostu obce Ľubelňa a predseda miestnej poriadkovej komisie. A nielen ja, ale aj každý obyvateľ našej obce. Pri tejto príležitosti by som chcel apelovať na Vás, vážení spoluobčania, aby ste boli nápomocní pri jednoduchých a pomocných prácach, ktoré si nevyžadujú odborné zručnosti, a to pri udržiavaní verejných priestranstiev v okolí ciest, cintorínov, pomohli pri úprave parkov, okolia kostola, ihriska a pri ďalších dobrovoľných prácach v obci.

Čoraz pálčivejším problémom už aj v našej obci sa stáva využívanie verejných priestranstiev na parkovanie osobných, ale aj nákladných motorových vozidiel, ktoré neraz vytvárajú prekážku v bezpečnom prejazde idúcim vozidlám. To isté sa týka aj uložených skál pred vašimi bránami a plotmi, na okraji ciest, kde ohrozujú bezpečnosť nielen áut, ale aj detí a chodcov. Preto na Vás apelujem – verejné priestranstvo, parky či zeleň nie sú určené na parkovanie. Je to miesto verejne prístupné, ktoré slúži najmä na prechádzky a krátkodobé zotavenie, ale niekedy má

funkciu. Obyčajne je to plocha s trávou, často aj s drevinami, ktorá nie je určená na skrakovanie cesty pre motorové vozidlá a ich parkovanie.

Ešte väčším nešvárom, ako parkujúce motorové vozidlá na miestach verejne prístupných, sú voľne pohybujúce sa psy, ktoré nielen svojou prítomnosťou, ale aj výkalmi znepríjemňujú život občanom, nám všetkým obyvateľom obce, ale aj návštevníkom a turistom. Aj napriek nariadeniu o chove a držaní psov, aj napriek ústnym upozorneniam a aj napriek pravidlám slušného spolunažívania medzi občanmi, niektorí chovatelia psov ignorantsky a arogantne umožňujú svojmu psovi pravidelné vychádzky na ulicu. Niektoré psy svojím vzrastom, ale aj správaním naháňajú strach aj dospelému človeku. Uvedomujú si takýto chovatelia, čo pri stretnutí s ich psom prežíva dieťa?

Hovorí sa, že nerob iným to, čo nechceš, aby robili tebe. Ak sa takýmto príslovím budeme riadiť všetci, tak ulice, parky a vlastne celá obec bude čistejšia, krajšia, pokojnejšia, sused bude usmievavejší a život ľahší. Občania so svojimi pozitívnymi vzťahmi k sebe navzájom, aj k veciam verejným, spoločným a obecným sú zárukou rozvoja obce nielen po stránke materiálnej, ale aj kultúrnej a duchovnej.

*Bc. Peter Slavkovský
zástupca starostu obce Ľubelňa*

V NAŠEJ OBCI PRIBUDNE NOVÁ SLUŽBA – MŠTÚDIO

Dňa 7. 12. 2017 bola v Ľubeli zriadená pre občanov nová prevádzka, ktorú otvorila v bývalej ordinácii zubnej lekárky Mgr. fyzioterapie Mária Hrbatá. V tomto zariadení bude poskytovať služby, ktoré získala počas svojej viac ako 20-ročnej praxe v tomto odbore. Spýtali sme sa jej, čo ju viedlo k tejto myšlienke a aké služby bude poskytovať.

Prečo si sa rozhodla zriadiť v našej obci takéto štúdio?

Myšlienka zriadiť si svoje štúdio ma lákala už dávno, ale zrejme až teraz dozrel správny čas. Moje povolanie, ponuka vhodných priestorov v zdravotnom stredisku a dopyt po službách maséra a fyzioterapeuta k tomu prispeli.

Majka, kde si doteraz čerpala skúsenosti v svojej praxi?

Viac ako 10 rokov som pracovala na Fyzioterapeuticko-rehabilitačnom oddelení v Ružomberku, potom som prešla do Detského integračného centra v Liptovskom Mikuláši, kde som pracovala s deťmi klientmi. Od roku 2011 pracujem ako učiteľka odborných predmetov na Strednej zdravotníckej škole v odbore masér v Liptovskom Mikuláši. Neustále sa snažím zlepšovať, absolvovala som mnoho kurzov aj ako fyzioterapeut aj ako masér. Najbližšie sa chystám do Českej republiky, kde sa budem vzdelávať v metodike pani Mojžišovej, zameranej na mobilizáciu SI kĺbov a driekovej chrbtice.

Aké budú otváracie hodiny v štúdiu?

Nakoľko chcem stále pracovať ako učiteľka, prevádzkové hodiny som tomu musela prispôbiť. Klienti ma môžu navštíviť v poobedňajších hodinách a to v utorok, štvrtok, piatok a každú druhú sobotu. Objednať sa môžu telefonicky na číslo: 0903278198, email: mstudiohrbata@gmail.com, prípadne cez FB stránku: MStudio.

Mohla by si nám popísať, aké služby budeš poskytovať?

V prvom rade pôjde o klasické masáže – chrbta, šije a končatín. Zameriavam sa na liečebno – relaxačné a tiež reflexné masáže chrbta. Využívam aj metodiku bankovania. Vyzdvihnúť by som chcela vynikajúce účinky reflexnej masáže chodidiel a jej nielen liečebnú, ale aj diagnostickú funkciu. Na svoje si prídu milovníci relaxačných masáží v podobe lávových kameňov, alebo medovej detoxikačnej masáže. Ovládam viaceré metódy, ktoré sú využiteľné pri stavoch po operáciách, po náhlej cievnej príhode, alebo tiež napríklad po obrne tvárového nervu. Už niekoľko rokov sa zdokonaľujem v aplikácii špeciálnych pások – tejpov, aplikácia ktorých je vhodná pri rôznych ochoreniach za účelom odstránenia bolesti, svalového napätia a spazmov.

Môžu k tebe prichádzať klienti aj preventívne?

Áno, mnohé cvičenia, majú preventívny charakter. Sú to liečebno-rehabilitačné cvičenia pre ochorenia chrbtice, ako napr. SM systém alebo cvičenia podľa Kaltenborna. Takéto cvičenia by som chcela vykonávať v skupine s max. 2 ľuďmi. Pre ženy, tehotné a pre ženy v popôrodnom období mám pripravené cvičenia na posilnenie panvového dna. Nie menej zaujímavou ponukou masáží je manuálna lymfodrenáž, kde sa venujem hlavne prevencii a terapii lymfedému – opuchu končatín.

Aké prekvapenia si si pre klientov pripravila pred Vianocami?

Áno, ak rozmýšľate nad vianočným darčekom, prichystala som pre vás darčkové poukážky, ponuku ktorých si môžete nájsť na FB stránke.

V závere by som Majke a jej MŠTÚDIU v mene redakčnej rady popriala čo najviac spokojných klientov, všetci ste srdečne pozvaní do novootvorenej prevádzky, kde určite zrelaxujete po náročných pripravách na Vianoce.

-em-

VYSTAHOVALECTVO Z OBCE ĽUBEĽA DO USA V ROKOCH 1892 – 1924 (5. ČASŤ)

Imigračný (pristáhovalecký) úrad

V rokoch 1820 – 1892 sídlil Imigračný úrad na juhu Manhattanu v prístave Castle Garden. Odtiaľ ho presťahovali na ostrov Ellis Island, kde v tieni Sochy Slobody postavili novú budovu z „Gruzínskej borovice“ a otvorený bol 1. 1. 1892. Tento ostrov sa premenil na malé mesto, v ktorom sa nachádzal nový imigračný úrad, súd, škola, nemocnica, obchody a ubytovne. Večer 17. júna 1897 budova do základov vyhorela. Okamžite začali stavať novú budovu otvorenú 17. decembra 1900 a v tento deň prijali 2251 prisťahovalcov.

Budova Imigračného úradu dnes (v súčasnosti sídlo múzea prisťahovalectva „Ellis Island Immigration Museum“)

Cez ostrov Ellis Island prešlo medzi rokmi 1892 až 1924 do Ameriky viac ako 12 miliónov (uvádza sa aj 17 miliónov) prisťahovalcov. V novembri 1954 bol Ellis Island oficiálne uzavretý. V roku 1965 vyhlásili Ellis Island za súčasť Národného pamätníka „Socha slobody“, ktorá bola postavená na susednom ostrove. Po dôkladnej rekonštrukcii otvorili ostrov pre verejnosť a v budove Imigračného úradu zriadili múzeum „Ellis Island Immigration Museum“. Múzeum navštevujú takmer 2 milióny záujemcov ročne.

Kontrola na Imigračnom úrade

Vláda Spojených štátov zaviedla regulačné opatrenia. Do krajiny nesmeli vstúpiť: chorí, najmä na infekčné choroby, negramotní a úplne nemajetní – prisťahovalec musel mať majetok, minimálne 10 dolárov v hotovosti, alebo sponzora, ktorý by sa za neho zaručil. Preto musel každý imigrant absolvovať lekársku a právnu kontrolu. Po prevezení na ostrov Ellis Island oddelili mužov od žien a detí. Všetkých zoradili do radu a čakala na nich vstupná zdravotná prehliadka. Prehliadka začala už pri vstupe do hlavnej haly. Do

Čakanie pred vchodom do Imigračného úradu na lekársku prehliadku a vstupný pohovor s pristáhovaleckým úradníkom

haly viedli schody, na konci ktorých stál lekár a pozoroval prichádzajúcich hore schodmi. Všimol si, či niektorý z nich nekríva, či nie je veľmi zadýchaný, či sa u neho navonok neprejavuje nejaká fyzická, psychická alebo motorická porucha. Následne ich kontroloval očný lekár, ktorý po rýchlom zbežnom vyšetrení rozhodol, či dotýčný pokračuje ďalej, alebo ho poslal na detailnejšie vyšetrenia, alebo ho hneď vrátil na najbližší parník do jeho krajiny, odkiaľ prišiel. Od očného lekára ho poslali na ďalšie vyšetrenia, kde sledovali duševné či fyzické deformácie, nakažlivé choroby, tehotenstvo, pohlavné choroby a podobne. Po každom vyšetrení prisťahovalcovi na hrud' napísali kriedou znak, ktorý predstavoval v skratke jeho diagnózu.

Lekárska prehliadka

Po vyšetreniach čakal prisťahovalca pohovor s úradníkom, ktorý mal pred sebou spis o všetkom, čo sa jeho osoby týkalo. Tento spis bol doplnený o jeho chorobopis, ktorý mu lekári vystavili. Všetky tieto náležitosti boli podrobne skúmané a na ich základe sa úradník rozhodol, či prisťahovalca do krajiny pustí, alebo nie. Úradníkovi často pomáhal tlmočník, keďže väčšina prisťahovalcov neovládala anglický jazyk. Každému bolo položených 32 otázok, v ktorých sa ho pýtali na jeho meno, vek, povolanie, krajinu pôvodu, či je vzdelaný, či vie písať, čítať, koľko peňazí si nesie so sebou a podobne. Ak mali kontrolovaní nejaké problémy, umiestnili ich do tzv. „väzby“. Napríklad ženy s deťmi, ktoré cestovali samé, museli v tejto väzbe počkať, kým pre nich neprišiel ich manžel. Ľudia, ktorí cestovali bez peňazí, museli počkať na niekoho, kto im prinesie peniaze, alebo sa za nich verejne finančne zaručí. Chorí a tehotné ženy boli nútení zostať v nemocnici. Zločinci a políciou hľadané osoby boli hneď zadržané a vyhostené. Táto väzba trvala pre niekoho pár hodín, pre iného pár dní, no našli sa aj takí, ktorí tam strávili niekoľko mesiacov. Približne 80% všetkých prisťahovalcov strávilo na Ellis Island len niekoľko hodín. Ostatní prisťahovalci boli zadržaní pre nejakú zdravotnú alebo administratívnu príčinu a len 2% boli automaticky vyhostení z krajiny.

V Amerike

Ľubelci sa usádzali v priemyselnej oblasti v severovýchodnej oblasti v štátoch New York, New Jersey, Illinois, Connecticut, Ohio, ale najmä v Pensylvánii, kde sa mesto Pittsburgh stalo najväčším strediskom Slovákov. Život v Amerike bol pre nich ťažkou skúškou. Po neľahkých udalostiach doma, ťažkej a nepríjemnej plavbe po mori, stresujúcich podmienkach na imigračnom úrade sa dostali do ďalšej neľahkej situácie. Prvoradou úlohou bolo usadiť sa, nájsť si čím skôr prácu a začať sporiť. Vystáhalci z Ľubele boli v drvivej väčšine nekvalifikované pracovné sily, preto sa zamestnávali v baniach, oceliarnach, prípadne ako poľnohospodárski robotníci. Práca v týchto profesiách bola často oveľa ťažšia ako doma, no pláca sa nedala ani zďaleka porovnať. Baníci a pracovníci v železiarňach mohli zarobiť až \$1.50 - \$2.00 na deň. Doma by pritom zarobili niečo okolo 15 – 30 centov. Zatiaľ čo muži pracovali v baniach a továrňach, ženy sa buď starali o domácnosť alebo o ubytovne, prípadne tiež pracovali. Muži pracovali v neľudských podmienkach, pri nedostatočnej hygiene, v uzavretých priestoroch v baniach a továrňach, časté boli smrteľné úrazy.

Ľubelci sa pripájali k už existujúcim slovenským komunitám, zapájali sa do činnosti slovenských spolkov, prispôbovali sa novým životným podmien-

kam. Spomenúť ale treba, že pri krstinách, sobášoch, pohreboch, zábave a iných príležitostiach dôsledne zachovávali zvyky, tradície a obrady z domova. Život Slovákov v Spojených štátoch výstižne charakterizoval významný dejateľ K. Čulen, keď povedal: „Nikde nebolo Slovákom tak dobre ako v Amerike, ale nikde netrpeli toľko ako v Amerike“.

Vystáhalci a rodná Ľubela

Vystáhalci mali na rodnú dedinu veľký a dlhodobý vplyv, ktorý doteraz nebol preskúmaný. Vystáhalcov rozdeľujeme na dve skupiny.

Osoby, ktoré išli do USA na určitú dobu – napríklad na päť rokov – pracovať a s našetrenými dolármi sa vrátiť domov. Takéto dočasné vycestovanie za zárobkom nazývame migrácia. Na zárobky odišli ženatí muži v počte 109 mužov. Zvyčajne sa vrátili všetci, v USA zostali z nich výnimočne iba jednotlivci, ktorým sa v Amerike zapáčilo a chceli tam zostať, povolali svoje manželky aj s deťmi a usadili sa tam natrvalo. Za svojimi mužmi odcestovalo 19 manželiek aj s deťmi, takže domov sa vrátilo 90 mužov. Za ušetrené prostriedky doma vyplatili prípadné dlhy, kúpili pôdu a väčšinou postavili nové murované domy. Veľa drevených domov bolo vtedy prestavaných na murované. Tieto „amerikánske“ domy stoja dodnes. Navrátilci výrazne zlepšili sociálne postavenie svojich rodín, môžeme ich považovať za majetných gazdov. Okrem peňazí prinášali z demokratického a podnikateľského prostredia USA nové nápady a podnety. Zhrnuté a podčiarknuté: 90 rodín významne zlepšilo sociálne postavenie a kvalitu života.

Druhá skupina vystáhalcov sa rozhodla odísť natrvalo a usadiť sa v USA (emigrácia). Boli to väčšinou mladí a slobodní chlapci a dievčatá, spolu 38 osôb, z ktorých sa vrátilo domov veľmi málo. K nim treba pripočítať 19 vydatých žien, ktoré odišli za manželmi a 19 ženatých mužov, ktorí v USA zostali, spolu 38 osôb. Celkom sa trvalo vystáhalo 76 osôb. Ich pomoc rodnej obci bola iného charakteru a bola dlhodobá. Mladí ľudia si v USA dobre pamätali, v akom chudobnom a zaostalom prostredí vyrastali, a ako stále ťažko a chudobne žijú ich príbuzní doma. Preto po celý život posielali svojim rodinám určité finančné prostriedky. Ich výšku nepoznáme, asi to neboli vysoké sumy, ale aj niekoľko dolárov, ktoré pravidelne, doma určite pomohlo. Vzhľadom na veľkú a dlhodobú pomoc domovu, ktorá bola v tom najťažšom období, je správne, keď ich mená budú zaradené do pamäti obce.

(pokračovanie v budúcom čísle Ľubelských novín)

-mm-

KRISTIÁN MATEJOVIE BODOVAL V NETRADIČNOM ŠPORTE

Náš mladý spoluobčan Kiko Matejovie sa venuje netradičnému športu a má za sebou aj nejaké úspechy.

DOWNHILLU je názov športu, ktorému sa venuješ. Vysvetli, prosím, tento pojem a zároveň doplň informáciu, odkedy sa tomuto športu venuješ.

DOWNHILLU je jazdeniu na bicykli lesom cez rôzne prekážky – korene, kamene a skoky. Tejto športovej disciplíny sa som začal venovať od konca roka 2013.

Čo alebo kto ťa privedol k tomuto športu?

Videl som zaujímavé video z ukážok tohoto športu a tak som si povedal, že to skúsím.

A nakoniec už od malička som trávil veľa času na bicykli. Často sme sa chodili s kamarátmi voziť po hore, po svahoch a lúkach. Inšpirovali ma hlavne videá, ktoré som sledoval na internete, a tie ma viedli k tomu, že som sa chcel downhillu skúsiť. Nakoniec som dospel až do fázy, že sa mu venujem veľmi intenzívne.

Niektu v okolí sa ešte venuje tejto disciplíne?

Venuje sa tomu ešte jeden chalan z vedľajšej dediny. Dupočul som sa, že predáva bicykel. Kúpil som ho od neho a čo je super, skamarátili sme sa, spolu sme vybudovali tréningovú trať v blízkom lese, kde sme trávili všetky voľné chvíle. Jazdíme doteraz v spoločnom tíme.

Aké boli začiatky?

Začiatky boli veľmi ťažké. Musel som nadobudnúť a zaobstarať si všetky potrebné veci na tréningovanie a jazdenie. Keď som už mal všetko, mohol som začať naplno. Prešiel som veľa pádmi, ale našťastie som chodieval ešte opatrne, tak nemali tieto úrazy vážne následky.

Kedy si začal jazdiť súťažne?

Najprv som musel získať nejaké skúsenosti, aby som mohol súťažne jazdiť. Po roku som sa stal členom tímu DEVILWORK RACING.

Ako často sa organizujú súťaže DOWNHILLU?

Na Slovensku sa jazdí súťažne každý rok SLOVENSKÝ POHÁR v Downhille (SPDH), ktorý pozostáva zo 6 kôl. Tieto sa jazdia v priebehu roka v rôznych horských oblastiach ako napr. Malinô Brdo, Jasná, Malá Lučivná, Bachledova dolina, Kálnica a ešte mnohé iné. V súčasnosti pôsobím v českom tíme BIKESTRIKE.COM.

Podľa videí ide o veľmi nebezpečný šport. Mal si už nejaký vážnejší úraz?

Moje najhoršie obdobie bolo po páde na pretekoch na Maline Brde v lete roku 2015. Po tomto páde som mal vážny úraz kolien. Zranenie ma vyradilo zo súťaže do konca roka a ťažko sa mi po úraze vracalo späť do formy.

Ako je náročný tento šport po finančnej stránke?

Je veľmi finančne náročný. Jazdí na špeciálne upravených bicykloch. Športové doplnky a výstroj tiež stoja nemalé peniaze. No, a aj štartovné si hradíme ako pretekári z vlastného vrecka. Momentálne mám už svoj štvrtý bicykel, ktorý je zároveň aj tímovým, a musel som si ho pred rokom objednať priamo až z Anglicka. Som s ním nadmieru spokojný.

A čo tvoje úspechy?

Najväčší úspech v mojej doterajšej krátkej kariére som dosiahol v tejto sezóne 2017 v 5. kole Slovenského pohára na Maline Brde, kde na zablatenom ťažkom teréne som skončil v kategórii „Juniori“ na 3. mieste.

V konečnom celoročnom hodnotení Slovenského pohára v Downhille pre rok 2017 som skončil na 5. mieste, čo hodnotím ako výdarenú sezónu a môj splnený cieľ.

Čo pre teba tento šport znamená?

Tento šport ma nesmierne baví, a preto pokiaľ mi to zdravie dovolí v ňom budem aj naďalej pokračovať a neustále sa zdokonaľovať. Je to pre mňa určitý druh relaxu a odreagovania sa od školy. Napriek tomu, že je to nebezpečný a extrémny šport. Ďakujem svojmu tímu BIKESTRIKE COM za skvelú partiu chalanov, ale hlavne svojej rodine za psychickú, ale hlavne finančnú podporu.

-jm-

OBNOVENIE PRIESTOROV FIT KLUBU

V mesiaci september a október 2017 boli realizované úpravy priestorov miestnej posilňovne. V havarijnom stave bola hlavne poškodená podlaha. Vyrovnávanie a položenie novej podlahy si vyžiadalo finančné náklady vo výške 1400,- EUR. Bez finančnej pomoci Obecného úradu v Ľubeli by bola realizácia rekonštrukcie len veľmi ťažko uskutočniteľná. Je chvályhodné, že počas stavebných prác boli nápomocní všetci tí, ktorí tento priestor aj reálne využívajú.

Možno si práve teraz niektorý čitateľ pomyslí: „Na čo sú takéto priestory, keď tam možno chodí pár ľudí?“ Opak je však pravdou. Posilňovňa funguje od roku 1996, v jej priestoroch sa vystriedalo už niekoľko generácií, mužských aj ženských. „Vychovala“ dvoch majstrov v kulturistike. A čo je možno najdôležitejšie, že v dobe rôznych nezdravých lákadiel - automatov či omamných látok vie väčšina mladých ľudí odolať a radšej svoj voľný čas venuje športu. Počas týždňa sa v posilňovni vystrieda niekedy aj 40 ľudí. Pri takomto počte ľudí museli byť zákonite vypracované isté pravidlá. Bez nich si nevieme predstaviť fungovanie

priestorov posilňovne v priebehu 21 rokov. Hoci nie raz sa rozhodovali zakladatelia FIT klubu, že nákupné stroje budú rozpredané. Dôvod takýchto rozhodnutí bol jednoduchý. Niektorí ľudia totiž nechápu, prečo niekto určuje nejaké pravidlá. Sme radi, že tieto obdobia pominuli.

Možno je zaujímavé v skratke priblížiť, ako využívanie posilňovne funguje. V utorok a štvrtok od 18,30 do 19,30 hod. cvičia ženy pod vedením J. Mlynarčíkovej. Ďalšie dni v týždni využívajú priestory ostatní záujemcovia o cvičenie. Využívať priestory je možné v čase od 15,00 do 20,00 hod. Návštevníci sa zapisujú do zošita, čím máme presnú evidenciu ľudí, ktorí posilňovňu navštevujú. Kľúče od priestorov majú 5 ľudí – sú to tí, ktorí boli pri zrode FIT klubu. V prípade nejakých otázok je dobré skontaktovať p. Jozefa Mlynarčíka.

A tak sa pred viac ako 21 rokmi položil základ tomu, čo slúži ľuďom až dodnes. Táto vďaka patrí nadšenej skupinke ľudí, menovite Ľubomírovi Kanderovi, Jozefovi Mlynarčíkovi, Petrovi Oškovi, Jozefovi Kurajdovi, Mojmírovi Magerčiakovi, ako aj vtedajšiemu starostovi našej obce Milanovi Kubíkovi.

-jm-

Z HISTÓRIE OBECNEJ KNIŽNICE

„Knižnica – organizovaná zbierka kníh určená na priame používanie čitateľom, alebo kultúrna inštitúcia, ktorá organizuje spoločenské využívanie tlačených a rukopisných materiálov, ostatných hmotných zdrojov/nositeľov poznatkov a informácií“ (Wikipédia).

Predpokladá sa, že prvé hlinené tabuľky sa začali používať pred viac ako 5 000 rokmi p.n.l., pričom prvé nájdené hlinené tabuľky sú datované do roku 3020 p.n.l. – išlo o uchovávanie teologických a historických textov a legiend. Zbierka zhruba 30 000 hlinených tabuliek bola nájdená v Mezopotámii, zbierka papyrusových zvitkov pochádza z obdobia 1300 – 1200 p.n.l. a bola nájdená v Egypte (mestá Amarna a Téby). V roku 300 bola faraónom Pholemaiom I. založená známa Alexandrijská knižnica – išlo o verejnú knižnicu, ktorá poskytovala služby najmä vzdelancom.

Po stáročia boli knižnice prevažne pasívne, boli vlastníctvom panovníka alebo cirkvi, nebol k nim bežný prístup verejnosti, až v druhej polovici 19. storočia sa naplňuje ich poslanie – sprístupňujú sa verejnosti.

Vznik obecných ľudových knižníc sa u nás datuje do r. 1919. Po páde Rakúsko-Uhorska a vzniku Československej republiky bola obnovená činnosť Matice slovenskej a v r.1919 prijatý zákon o verejných knižniciach.

Z dostupných materiálov Liptovskej knižnice G. F. Belopotockého sa o činnosti obecnej knižnice v Ľubeli dozvedáme nasledovné: (tieto informácie budeme chcieť v najbližšom období spresniť a doplniť z rozprávania našich starších spoluobčanov)

Rok 1953 (predpokladaný vznik obecnej knižnice) – knižnica eviduje 458 knižných zväzkov (uvádza sa i počet obyvateľov obce: 886). V roku 1960 má knižnica 850 zväzkov, eviduje 62 čitateľov a 400 výpožičiek (uvádza 1347 obyvateľov).

Ako prvý knihovník sa v r. 1961 spomína pravdepodobne p. Kováč. V rokoch 1963 – 1989 viedla knižnicu pani učiteľka Irena Tomovičová, v r. 1989 - 1992 pani Erika Hrnčiarová, v r. 1992 – p. Oľga Magerčiaková, od r. 1993 opäť pani Erika Hrnčiarová a pani Mária Kubíková, neskôr Erika Miklášová spolu s p. Máriou Kubíkovou a v súčasnosti funkciu knihovníka vykonáva Mária Kubíková.

Spočiatku bola knižnica umiestnená v Hasičskej zbrojnici v nevyhovujúcej miestnosti bez vykurovania, preto bola dočasne umiestnená aj v priestoroch školy. V roku 1963 bola presťahovaná do nového kultúrneho domu. K dispozícii mala 2 miestnosti a sklad -predpokladám, že išlo o pivničné priestory – opäť nevyhovujúce z hľadiska vykurovania, čo malo za dôsledok jej stagnáciu. V roku 1975 dostala knižnica samostatnú miestnosť na poschodí kultúrneho domu, kde sídli dodnes. Koncom 70-tych rokov došlo aj k rozčleneniu knižného fondu na náučnú a krásnu literatúru pre dospelých, a na literatúru pre deti a mládež.

V roku 1978 dochádza k čiastočnej profesionalizácii knižnice (týkalo sa to strediskových obcí v okrese) a knihovníčka pracovala na 0,25 pracovný úväzok. V roku 1985 uznesením Pléna MNV č. 4/85 zo dňa 22. 2. 1985 bola zrušená osvetová beseda a miestna ľudová knižnica, a bolo zriadené Miestne kultúrne stredisko v Ľubeli, ktorého súčasťou sa stala aj knižnica. V roku 1986 získala knižnica Čestné uznanie S KNV v rámci súťaže „Budujeme vzorovú ľudovú knižnicu“.

Na záver si dovoľím uviesť ešte niekoľko číselných údajov o činnosti obecnej knižnice:

Rok	Počet kníh	Čitatelia	Výpožičky	Obyvatelia
1970	1 303	83	997	1 360
1980	2 768	200	4 622	1 280
1990	4 338	262	8 108	1 204
2000	5 347	137	5 001	1 133
2010	5 240	81	1 811	1 119
2016	4 902	50	1 114	1 117

Mgr. Mária Kubíková,
knihovníčka

POVEDZME TO PO ĽUBEĽSKY

Tablica - doska na miesenie cesta

Taliga - fúrik

Táner - tanier

Teperiť sa - ťažkopádne, nemotorne sa pohybovať alebo prichádzať

Tepichy - koberce

Terigať sa - vliecť sa, namáhať sa

Terpapier - lepenka

Tikšie - tichšie

Tragle - traky

Trelo - strúhadlo

Trenky - trenírky

Trepalo - habarka, druh varechy na rozšľahanie

Trikovce - kombinéza z bavlny (teplá spodná bielizeň)

Trucovať - vzdorovať, ignorovať

Trúnok - alkohol

Tuvaletný - toaletný

Ťapša - plech na pečenie (napr. koláča)

Ugorka - uhorka

Uhel' - uhlie

Úhorit' - orať pole

Upískaný, upískať - špinavý, zašpiniť

Usknúť - uschnúť

Vadiť sa - hádať sa

Vahan - drevená alebo pletená nádoba s rovným dnom na zrnó, strukoviny a podobne

Válov - konštrukcia v tvare koryta alebo žlabu na kŕmenie ošípaných alebo dobytky

Vandlík, vandel' - kovová kuchynská nádoba

-mm-

Aj takýto vtipný moment sa našiel v našej obci... privítanie bohatej snehovej nádielky Dávidom Turčiakom

ZHODNOTENIE JESENNEJ FUTBALOVEJ SEZÓNY

O zhodnotenie jesennej futbalovej sezóny boli požiadaní predseda klubu TJ Partizán Ľubela Mariana Matejov a tréner Tomáš Hvostík.

Pán predseda, ako môžeš zhodnotiť činnosť LFZ

V Ľubeli fungujú 3 mládežnícke družstvá a družstvo dospelých. V okrese LM sú len štyri kluby, v ktorých fungujú štyri družstvá ako u nás v Ľubeli.

Ako sa pracuje s mladými hráčmi?

Práca s mládežou v dnešnej dobe je veľmi náročná, a preto si vysoko cením ľudí a najmä trénerov za ich drahocenný čas, prácu a trpezlivosť. Mladší žiaci nám uplynulú sezónu urobili veľkú radosť, keď skončili spomedzi svojich rovesníkov z Liptova na krásnom 3. mieste. Starší žiaci a dorastenci tiež ukázali svoje kvality a obsadili pekné priečky vo svojich súťažiach.

V družstve dospelých to nevyzeralo na jar 2017 veľmi optimisticky...

Družstvo dospelých na jar 2017 bojovalo o záchranu. V závere sezóny sa zomklo a svojím výkonom a výsledkami v posledných kolách chlapci dokázali, že majú na 1. triedu.

Ako vyzerala príprava na jesennú časť?

S prípravou na novú sezónu začali už v letných mesiacoch ako mládežnícke družstvá, tak aj „A“ mužstvo. Do-

spelí pod vedením trénera p. Hvostíka hrávali dvakrát do týždňa prípravné stretnutia, kde sme skúšali viacerých hráčov. Do jesennej sezóny sme si s chlapcami dali cieľ, že nebudeme hrať o udržanie postu v súťaži. To si myslím, že sa aj naplnilo, aj napriek neprajníkom a intrigánom z radov funkcionárov LFZ.

Tak v skratke výsledky LFZ...

Veľmi ma tešia výsledky všetkých družstiev po jesennej časti 2017/2018. Áčko má 2. miesto, dorast 5. miesto, starší žiaci 2. miesto a mladší žiaci získali tiež 5. miesto. To je výsledkom poctivej a úmornej práce trénerov p. Tomáša Hvostíka, p. Vladimira Tholta a p. Petra Droppu. Verím, že zimná príprava nám pridá na kvalite a súdržnosti.

Bez obetovania voľného času všetkých, ktorí sa starajú o futbal, by to nešlo. Takíto ľudia majú u mňa veľký obdiv.

Samozrejme, že si takíto ľudia zaslúžia obdiv, robia to na úkor svojho voľného času, veľakrát na úkor vlastných rodín. Nemôžem zabudnúť hlavne na trénerov Tomáša Hvostíka a Vladimira Tholta, lebo bez ich poctivej a úmornej práce by takéto výsledky v jesennej časti neboli.

Aké zmeny nastali v A-čku?

Z „Áčka“ nám odišli M. Hlinka a M. Huba domov, do Likavky. Touto cestou im chcem poďakovať za odohraté

sezóny v Ľubeli. Pár šikovných mladíkov odišlo na hostovania do klubov hrajúcich vyššie súťaže.

A čo by si odkázal hráčom na záver?

Základom všetkého je dobrý kolektív a prístup k tréningom a zápasom. Verím, že hráči budú aj naďalej plniť pokyny trénera, rešpektovať jeden druhého a hrať futbal pre radosť a hlavne s chuťou. Veľmi ma tešia výsledky všetkých družstiev po jesennej časti 2017/2018.

Pán Hvostík, ako ste hodnotili ľubelský futbal predtým, než ste sa stal trénerom LFZ.

Ľubela nehrala nikdy zlý futbal. Aj predtým, kým som v Ľubeli nepôsobil, som niekoľko rokov ako správny priaznivec futbalu na Liptove, sledoval tabuľky oblastných súťaží a vnímal ich priebeh. V každom prípade musím skonštatovať, že minulé sezóna nebola taká vydarená ako táto. Nešlo to tak, ako by sme chceli a odzrkadľovalo sa to zlým výkonom na ihrisku a stratou bodov.

Aké boli vaše začiatky v LFZ?

K tímu som prišiel na začiatku jesennej časti 2016 ako brankár, keď sa zranil Michal Huba. Ako tréner som nastúpil k tímu až 6 kôl pred ukončením sezóny 2016/2017.

Jesenná časť dopadla dobre, nad očakávanie.

Aké zmeny, či už v hernej činnosti, alebo v poste hráčov, ste ako tréner uskutočnili?

Posledná sezóna ukázala, že s vlastnými odchovancami sa veľmi ťažko dá hrať o kvalitné umiestnenie v 1. triede oblastného futbalového zväzu. V prvom rade sme chceli začleniť odchovancov z vlastného LFZ. Zmeny, ktoré sa uskutočnili počas letnej prestávky, som bral veľmi pozitívne, aj vzhľadom k tomu, že sa nám podarilo dotiahnuť kvalitu, ktorú sme bohužiaľ v jarnej časti na niektorých postoch nemali. Musím zdôrazniť, že tieto zmeny boli nevyhnutné. Veľká vďaka patrí predsedovi klubu a manažérovi v jednej osobe Marianovi Matejovi, ktorý mi umožnil vybrať si konkrétnych hráčov na konkrétne posty. To je pre trénera družstva veľmi pozitívna informácia a zároveň aj zodpovednosť. Nastali nové zmeny. Do zadných radov prišiel Valašiak z Palúdzkyj a Kiník z Dúbravy. Na hrot nám prišiel kvalitný hľavičkár Hlavatý z Liptovských Vlách. Za veľmi podstatné však považujem, že sa nám podarilo udržať tvorca hry Bellu a takmer celý kolektív po kope. Hlinka a Huba sa vrátili domov do Likavky, Bubniak odišiel hostovať do Gôtovian a Oško do Svätého Kríža.

Aká je v súčasnosti kvalita 1. triedy a ako by ste v skratke zhodnotili kvalitu FZ?

Ja ju vnímam ako veľmi vyrovnanú súťaž, či už z pohľadu kvality hráčov, ale aj družstiev, v ktorých hrajú.

Dovolím si tvrdiť, že ciele a vysoké ambície majú mnohé družstvá v 1. triede. Všeobecne sa vie o Važci alebo L. Teplej, avšak aj Bobrovec alebo Hubová, ktoré dlhodobo ukazujú kvalitu, majú našliapnuté dobre. Netreba však zabudnúť ani na tímy zospodu tabuľky. Hrali sme na pôde Pribyliny, ktorá aj napriek svojmu postaveniu hrala veľmi útočný futbal, a popravde povedané, poriadne nás potrápila. L. Kokava hrala u nás a bol to jeden z najlepších zápasov, a súperov, s ktorými sme hrali v tejto sezóne. Taktiež Bobrovec, ktorý dlhší čas sledujem, má trénera, ktorý z môjho pohľadu dlhodobo robí dobrú prácu a snaží sa ju odovzdať aj ako hráč na ihrisku.

Prípravu na každý zápas beriete veľmi zodpovedne...

Áno. V našej tabuľke nemožno nikoho podceňovať, a tak sa staviam aj ja ku každému zápasu. Snažím sa chalanom neustále zdôrazňovať fakt, prečo a o čo sa hrá, a tomu som prispôbil aj hernú koncepciu družstva, ktorú neustále implementujeme do tréningového procesu a snažíme sa účelne aplikovať v zápasovom rytme.

Aké sú ciele LFZ do budúcnosti?

Momentálne ma veľmi teší postavenie nášho tímu, ale ešte je veľmi skoro na to hovoriť o cieľoch. Aj keď nás vzhľadom k postaveniu v tabuľke a výkonom, ktoré sme podali, pokladajú za lídra. V zime sa ukáže, čo prinesie zimná príprava, ako to bude vnímať vedenie klubu, a pravdaže obecné zastupiteľstvo s p. starostom, keďže oni futbal v Ľubeli finančným príspevkom podporujú. Všetci vieme, že všetko je to o peniazoch. Krásny negatívny príklad nám ukázala Liptovská Kokava, ktorá aj napriek kvalitným výsledkom a víťazstve v prvej triede 2016/2017 nakoniec kvôli peniazom nepostúpila.

Istotne máte nejaké krátkodobé ciele...

Pre mňa bude hlavné, aby sme sa na začiatku zimnej prípravy stretli všetci, aby sa nám v zimnej príprave nikto nezranil, a aby sme spoločne vykročili víťazne hneď v prvom zápase. Čaká nás tvrdá zimná príprava. Od januára do marca by sme chceli odohrať 10 – 13 prípravných zápasov. Osobne si myslím, že máme dobré východiskové postavenie pred jarnou časťou, ktorá nás čaká, a bude len na nás ako dané výhody využijeme v náš prospech.

Chceli by ste niečo odkázať fanúšikom futbalu?

Chcem im veľmi pekne poďakovať za podporu a za to, že nám držali palce. Bolo vidieť, že futbal majú ľudia v Ľubeli radi, a preto verím, že ich podporu budeme cítiť aj v jarnej časti.

NAJLEPŠIE SI VIE ODDÝCHNUŤ PRI CHYTANÍ RÝB

Janko Urban je známy ako človek, ktorý je v neustálom pohybe. Prekvapením preto môže byť, že má záľubu, ktorá si vyžaduje niekoľkohodinové vysedávanie pri brehu rieky, ale aj trpezlivosť a čakanie na to, kedy zaberie nejaká ryba. Zaujímavé je, že sa tomuto športu venuje aj súťažne.

Kto alebo čo ťa k priviedol k tejto záľube, prečo práve rybárčenie?

Všetko sa to začalo v Stankovanoch u starej mamy, kde som trávil letné prázdniny, a spoločne s bratrancom sme ako deti stavali hrádzu na potoku. Tam sa nám podarilo do lopaty chytiť hlaváča. Už ani neviem, či som ho chytil ja, alebo Peťo, no pamätám si ten adrenalín a radosť z ulovenej ryby. Do týždňa mi mamina „musela“ kúpiť udicu s navijákom, a odvtedy som týmto koníčkom doslova posadnutý...

Ako dlho sa venuješ tomuto koníčku?

Rybárstvu ako takému sa venujem od svojich 10 rokov, čiže už 26 sezón. Tak ako každý rybár, aj ja som si prešiel rôznymi rybolovnými technikami, no najviac mi učarovala „kaprárina“ (cielený lov kaprov), s ktorou som začal vo svojich 15 rokoch. Prvé preteky som absolvoval v roku 2005.

Viem, že tento rok sa ti pretekársky darilo. Priblíž čitateľom, o akú súťaž išlo.

Pretek sa volá Zemplínsky kapor a tento rok to už bol IX. ročník. Ako už z názvu vyplýva, koná sa na Zemplínskej Šírave a medzi kaprárskou komunitou je tento pretek považovaný za najnáročnejší. Je to najmä kvôli tomu, že Šírava má 3600 ha a počas šiestich dní preteku sa musia pretekári vysporiadať s dažďom, vetrom, veľkými vlnami a extrémnymi vzdialenosťami, v ktorých chytajú. Častokrát sa krmne, a teda aj lovné miesta nachádzajú za hranicou jedného kilometra od brehu. K tomu musíte pripočítať faktor nespavosti, nakoľko sa chytá nonstop. Samozrejme, pokiaľ sa darí, tak to kompenzuje adrenalín, ktorý vás ženie vpred, no pokiaľ to nejde podľa predstáv, dostane zabráť aj psychika.

Kolko bolo účastníkov, aké sú pravidlá a na koľkom mieste si sa umiestnil?

Tento ročník organizátor zvýšil počet účastníkov z pôvodných 48 na 54 dvojčlenných tímov z Čiech, Poľska a Slovenska. Každý tím má možnosť mať aj asistenta. V prípade, že má aj platné povolenie na rybolov je plnohodnotným členom tímu, a teda môže aj zdolávať ryby. V prípade, že také povolenie nemá, plní len funkciu zásobovača a kuchára. Čo sa týka pravidiel, tak to skúsím zjednodušiť. Ako som už vyššie písal, chytá sa šesť dní nepretržite. Každý tím chytá na štyri udice. Do úlovkovej listiny sa boduje, a teda započítava iba kapor s minimálnou váhou 5 kg. Po

zvážení a vyfotografovaní ulovenej ryby rozhodcami, kapra púšťame späť. Víťaza určí celkový súčet všetkých bodovaných rýb po šiestich dňoch lovu. No a ako som obstál? Tu by som sa troška pozastavil. Nie je to totiž len môj úspech, ale celého tímu, ktorý tvoria okrem mňa Ondrej Piovarči a môj otec, o ktorom málokto vie, že je tiež rybárom. Celkovo sme nachytali 286,69 kg, čo stačilo na konečné 3. miesto. V roku 2011 sme síce na tomto preteku obsadili 2. miesto, no úprimne, vtedy tam nebola taká silná konkurencia ako v posledných 3 rokoch. Aj preto tohtoročné umiestnenie považujem za doposiaľ najväčší rybársky úspech. Zároveň tento rok, po prvýkrát v histórii, Slovenský rybársky zväz vyhodnocoval na základe umiestnenia v tomto preteku aj Majstra Slovenska v love kaprov v súťaži družstiev. Nakoľko víťazmi preteku boli českí rybári, tak sme sa posunuli na 2. miesto v rámci tohto vyhodnotenia. Čiže sme vlastne vicemajstri Slovenska.

Aké máš plány do budúcnosti?

Jednoznačne mať čo najviac voľného času pre tento koníček. Čo sa týka pretekov, tak v budúcom roku s istotou ideme koncom apríla na International Balaton Carp Cup. Jedná sa o najväčšie preteky v love kaprov v Európe a myslím, že i na svete. Štartovať na ňom bude 200 tímov z celej Európy. Samotný Balaton má totiž 60 000 ha, takže je to obrovská výzva, s ktorou sa chceme popasovať. No, a samozrejme v septembri 2018 nás čaká opäť Zemplínsky kapor a obhajoba 3. miesta.

Máš rád chytanie rýb, aj ich rád konzumuješ a máš už na Vianoce chyteného kapra?

Nedá sa povedať, že by som obľuboval ryby. V reštaurácii by som si ju určite neobjednal. Sem-tam si doma pochutíme na zubáčovi. Samozrejme, pokiaľ sa mi ho podarí chytiť, keďže na zubáče chodím tak 2 – 3 razy do roka. Objektívne však musím zhodnotiť, že u mňa najčastejšie konzumovaná ryba je losos z Lidla. A čo sa týka vianočného kapra, tak toho ešte nemám chyteného. Ale 22. decembra ho pred Tescom v kadi isto lapím (za 15 EUR).

Takže platí staré známe: „obuvníkovie deti chodia bosé a pekárove hladné“... Vedel by si poradiť nejaký dobrý recept na prípravu vianočného kapra?

V tomto som zástancom tradície. Tak ako sú s Vianocami spojené oplátky, opekance, vianočná kyslá polievka, tak kapor u nás musí byť v trojobale a so zemiakovým šalátom.

-jm-

STRETNUTIE SPOLUŽIAKOV PO 55 ROKOCH

Ako ten čas rýchlo letí! Je to neuveriteľné, ale je to tak. Uplynulo už celých 55 rokov odvtedy, čo sme ako 15-roční školáci v školskom roku 1961 – 1962 ukončili svoje vzdelanie na Základnej deväťročnej škole v Ľubeli. Dnes už teda zrelí 70-nici sa zišli, aby si zaspomínali na svoje školské časy, detstvo i mladosť.

Prítomných privítal a do času spomienok vrátil spolužiak JUDr. Branislav Kubík – Ondříkovie. Minútou ticha sme si uctili pamiatku spolužiakov, ktorí sa tejto chvíle nedožili. A tak sme teda spomínali na svoju školu. Na chvíle prežité v školských laviciach, na triedy, ktoré ukrývali mnoho tajomstiev, na učiteľov, ktorí nás vzdelávali a vychovávali, na láskavé a chápaté, ale i prísne napomenutia či tresty (keď sme si ich zaslúžili), a napokon cesty do školy a zo školy, ktoré boli plné rozhovorov o našich „školských problémoch“.

Nuž, boli sme celkom obyčajné deti. Prváci, ktorí sa mocne držali za ruky otca či mamy. Keď trochu nesmelo kráčali po prvý raz do „veľkej“ školy. Zvedavo sme otvárali oči, čo sa bude diať za dverami vo veľkej triede, kde je plno okien, všelijakých obrázkov, tabuľa, lavice a tiež jedna veľká pec.

Keď sme trochu povyrástli a naučili sa čítať, písať a počítať, prišli k nám noví kamaráti – dievčatá a chlapci z Kľačian a z Dúbravy. A tak sme potom už ďalšie roky spoločne prežívali všetky naše školské radosti aj starosti. A to všetko pod starostlivým vedením našich rodičov a učiteľov. Preto dnes spomíname na všetkých, ktorí nás viedli k tomu, aby z nás vyrástli vzdelaní a slušní ľudia.

A ako ubiehal čas, tak sa odvíjali aj naše spomienky. Ako to bolo, keď sme sa učili v Hasičskom dome, a keď sme chodili do dielní hore Chríbom (dnes zdravotné stredisko). Aj tam sme mali triedu. Rozpamätávali sme sa, ako sme cvičili spartakiádu na školskom dvore, alebo sa šplhali po lane upevnenom na vysokom strome za školou, na veľkú pumpu na dvore, na triedu so „španielskou stenou“, na školské výlety, majálesy, lyžiarske preteky, brigády, divadlá a kino v škole, a na všetko ostatné, čo nás ovplyvňovalo a formovalo naše budúce životy.

Stretnutie sa nieslo v dobrej pohode, veselej nálade a priateľskej atmosfére. Za jeho zorganizovanie ďakujeme spolužiačkam a kamarátkam Magdaléne Oravcovej, Ľubici Feriancovej a Gabike Kanderovej. Poďakovanie patrí aj Ing. Erikovi Gemzickému, PhD., starostovi obce Ľubela, ktorý nám umožnil prežiť tieto príjemné chvíle v Kultúrnom dome v Ľubeli. Všetci si želáme, aby podobných stretnutí bolo čo najviac.

Martin, Ľubela 23. 9. 2017 Jana Urbanová

Pozývame vás na

Vianočný výstup na Viackov

Kde: stretnutie pred KD Ľubel'a o 8:00

Kedy: 30. december 2017

Začiatok výstupu: 8:30 od horárne v Lipt. Kľačanoch

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU ĽUBEĽA

VÁS SRDEČNE POZÝVA NA

3. ŠKOLSKÝ PLES

3. február 2017 19:00 hod.

KULTÚRNY DOM V ĽUBEĽI

VSTUPNÉ: 27,00 €/osoba

Čaká Vás: WELCOME DRINK, PRÍPITOK, PREDLEDLO, VEČERA, KAPUSTNICA, PROGRAM, TOMBOLA

V cene je zahrnuté: fľaša vína pre pár, minerálna voda, káva

HUDBA: MARIAN DJ MAJCO KRÚPA

Predpredaj vstupeniek: ZŠ s MŠ Ľubel'a 0911 352 458 skola@zslubela.edu.sk

ĽUBEĽSKÉ NOVINY – informačný občasník pre občanov. X. ročník. Vydáva: obec Ľubel'a, Ľubel'a 346, 032 14. IČO: 00 315 567. Tel.: 044/5593246, email: lubela@lubela.sk, web: www.lubela.sk. Redakčná rada: PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD. (predsedníčka redakčnej rady), Ing. Erik Gemzický, PhD., Mgr. Jana Mlynarčíková, Mgr. Peter G. Hrbatý, Ing. Stanislav Morong, PhD., Mgr. Erika Miklášová. Vydavateľ nezodpovedá za obsah reklamy a inzercie. Evidenčné číslo v MK SR: EV 5454/16. ISSN: 2453-9791. Vytlačil: REPROservis v náklade 420 výtlačkov. Distribúcia vlastná. Vydanie: december 2017.